คำนำ

คู่มือการอยู่ค่ายพักลูกเสือ – เนตรนารีสามัญ ฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานหรือ หน้าที่ ตามที่ได้รับมอบหมาย เนื้อหาประกอบไปด้วย คำสั่ง กำหนดการในการอยู่ค่ายพักแรม ข้อมูลความรู้ พื้นฐาน การจัดการค่าย เงื่อนเชือกและการผูกแน่น ความสามารถในเชิงทักษะ การปฐมพยาบาล และการทดสอบ ระเบียบแถว นอกจากนี้ยังมีข้อมูลในการปฏิบัติหน้าที่ในค่าย แบบบันทึกต่าง ๆ และรวมถึงรายละเอียดการปฏิบัติ หน้าที่ของผู้กำกับ ข้อปฏิบัติของลูกเสือ – เนตรนารี ในการอยู่ค่ายพักแรมและผู้ปกครองที่เข้าเยี่ยมค่าย

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือฉบับนี้อาจจะมีป^ระโยชน์ไม่มากก็น้อยเพื่อใช้ประกอบในการปฏิบัติ หน้าที่อยู่ร่วมกิจกรรมค่ายในครั้งนี้

ฝ่ายกิจการลูกเสือ

(นายสุรเกียรติ ศรีสวัสดิ์) ผู้จัดทำ

ข้อปฏิบัติผู้กำกับ

- 1. ให้หัวหน้ากองรายงานทุกครั้ง
- 2. ให้ลูกเสือ เนตรนารีอยู่เป็นกอง ไม่ปล่อยไปไหนมาไหนตามลำพัง อยู่กับเด็กตลอดเวลา
- 3. ดูแลเด็กตลอด ทั้งทำกิจกรรมต่าง ๆ สังเกตพฤติกรรมเด็ก
- 4. แนะนำช่วยเหลือบางกรณี ดูแลความสะอาด
- 5. ให้นั่งทานอาหารพร้อมกัน ดูเศษอาหาร เหลือคนละ 1 คะแนน
- 6. ระวังการที่เด็กลืมสิ่งของต่าง ๆ
- 7. เป็นตัวอย่างที่ดี แก้ปัญหาและเสียสละให้กับเด็ก

ข้อปฏิบัติและกติกาในการเข้าค่ายพักแรม ลูกเสือ – เนตรนารีสามัญ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6

- 1. เชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้บังคับบัญชา ผู้กำกับทุกท่านอย่างเคร่งครัด
- 2. เชื่อฟังคำสั่งของหัวหน้ากอง นายกอง นายหมู่ หัวหน้าหมู่ ที่ได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชา ผู้กำกับที่ดูแล
- 3. ค[ื]อยฟังสัญญาณหรือคำสั่งจากผู้กำกับโดยพร้อมปฏิบัติตามคำสั่งตามที่ได้รับมอบหมาย
- 4. รักษาความเป็นระบบหมู่ ระบบกอง และความสามัคคีในหมู่คณะ
- 5. รักษาความสะอาดบริเวณค่ายให้สะอาดเรียบร้อยอยู่เสมอ
- 6. ไม่หยิบฉวยของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต
- 7. ไม่นำเครื่องมือสื่อสาร และอื่น ๆ เข้ามาในค่าย
- 8. ไม่เข้าไปในที่ที่เป็นเขตหวงห้าม
- 9. หากเกิดเหตุฉุกเฉินให้รายงานผู้บังคับบัญชา

หากพบว่าลูกเสือ – เนตรนารี คนใดที่ไม่ทำตามข้อปฏิบัติและกติกา จะมีผลต่อการประเมินในการอยู่ค่ายพักแรมในครั้งนี้

วิชาระเบียบแถว

วัตถุประสงค์

1.เพื่อให้ลูกเสือปฏิบัติตามสัญญาณมือได้ 2.เพื่อให้ลูกเสือปฏิบัติตามรูปแบบต่างๆได้

การตั้งแถวและการเรียกแถว

ในการฝึกระเบียบแถวของลูกเสือ ผู้กำกับลูกเสือมักจะใช้สัญญาณมือซึ่งเป็นสัญญาณเงียบ ลูกเสือ จะต้องเข้าใจ เพื่อจะได้ปฏิบัติตามได้ถูกต้อง รวดเร็ว การเข้าแถวของลูกเสือนั้น มีหลักการว่านายหมู่จะต้องอยู่ หัวแถว และรองนายหมู่จะต้องอยู่หางแถวเสมอ รูปแบบของการตั้งแถวมีดังนี้

1. แถวหน้ากระดานแถวเดี่ยว

เมื่อได้ยินผู้กำกับลูกเสือเรียก "กอง" และเห็นผู้เรียกอยู่ในท่าตรง เหยียดแขนทั้งสองไปด้านข้างเสมอ แนวไหล่ มือแบ หันฝ่ามือไปข้างหน้า นิ้วมือเรียงชิดติดกัน

ให้ลูกเสือรีบไปเข้าแถวหน้ากระดานแถวเดี่ยว หันหน้าเข้าหาผู้เรียก โดยนายหมู่ยืนทางซ้ายมือของ ผู้เรียก กะให้ผู้เรียกอยู่กึ่งกลางแถวและห่างจากแถวประมาณ 6 ก้าว ลูกหมู่ยืนต่อกันไปทางซ้ายมือของนายหมู่ จนถึงคนสุดท้ายคือรองนายหมู่

การจัดระยะเคียง ถ้า "ปิดระยะ" ระยะเคียงจะเป็น 1 ช่วงศอก คือ ให้ยกมือซ้ายทาบสะโพก นิ้ว เหยียดชิดติดกัน นิ้วเหยียดชิดติดกัน นิ้วกลางอยู่ประมาณแนวตะเข็บกางเกง แขนขวาแนบกับลำตัว จัดแถวให้ ตรงโดยสะบัดหน้าแลขวา ให้เห็นหน้าอกคนที่ 4 นับจากตัวลูกเสือเองเมื่อผู้เรียกตรวจแถวสั่งว่า "นิ่ง" ให้ลดมือ ลงพร้อมกับสะบัดหน้ามาอยู่ในท่าตรงและนิ่ง

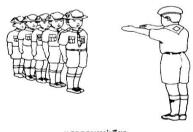
ถ้า "เปิดระยะ" ร^{*}ะยะเคียงจะเป็น 1 ช่วงแขนซ้ายขึ้นเสมอไหล่คว่ำฝ่ามือลง นิ้วทั้งห้าชิดกัน ให้ปลาย นิ้วซ้ายจดไหล่ขวาของคนต่อไป จัดแถวให้ตรง โดยสะบัดหน้าแลขวาให้เห็นหน้าอกคนที่ 4 เมื่อได้ยินคำสั่งว่า "นิ่ง" จึงลดมือลง สะบัดหน้ากลับมาอยู่ในท่าตรงและนิ่ง

กรณีมีหลายหมู่ หมู่อื่นเข้าแถวหน้ากระดานแถวเดี่ยวเหมือนที่กล่าวข้างต้นระยะเคียงระหว่างหมู่เท่ากับ ระยะเคียงระหว่างบุคคล (คือ 1 ศอก)

2. แถวตอนเรียงหนึ่ง

เมื่อได้ยินผู้กำกับลูกเสือเรียก "กอง" พร้อมกับเหยียดแขนทั้งสองไปข้างหน้าเสมอแนว ไหล่มือแบหันฝ่ามือเข้าหากัน นิ้วเรียงชิดติดกัน

ในกรณีหมู่เดียว ให้นายหมู่ยืนตรงเป็น หลักข้างหน้าผู้เรียก กะให้ห่างจากผู้เรียกประมาณ 6 ก้าว ลูกหมู่เข้าแถวต่อหลังนายหมู่ต่อ ๆ กันไป จัดแถวให้ตรงคอคนหน้า ระยะต่อระหว่างบุคคล 1 ช่วงแขน (ไม่ต้องยกแขน)

แถวตอนหมู่เดียว

3. แถวหน้ากระดานหมู่ปิดระยะ

เมื่อได้ยินเสียงเรี้ยกว่า "กอง" และเห็นผู้เรียกยืนในท่าตรง ยกแขนทั้งสองข้างเหยียดตรงไปข้างหน้า ขนานกับพื้น งอข้อศอกขึ้นเป็นมุมฉาก กำมือหันหน้าเข้าหากัน

ให้ลูกเสือหมู่แรกเข้าแถวตรงหน้าผู้เรียก และอยู่ห่างจากผู้เรียกประมาณ 6 ก้าวนายหมู่อยู่ทางซ้ายมือ ของผู้เรียก กะให้กึ่งกลางของหมู่อยู่ตรงหน้าผู้เรียก ลูกหมู่ยืนต่อ ๆ ไปทางซ้ายของนายหมู่ เว้นระยะเคียง 1 ช่วงศอก

หมู่อื่น ๆ เข้าแถวหน้ากระดานข้างหลังหมู่แรกซ้อน ๆ กันไปตามลำดับ เว้นระยะต่อระหว่างหมู่ประมาณ 1 ช่วงแขน

การจัดแถว เมื่อผู้สั่งว่า "จัดแถว" ให้ทุกคน (ยกเว้นคนสุดท้าย) ยกมือซ้ายทาบสะโพก นิ้ว เหยียดชิดกัน นิ้วกลางอยู่ในแนวตะเข็บกางเกง แขนขวาแนบลำตัว และสะบัดหน้าไปทางขวา เมื่อสั่ง "นิ่ง" ให้ทุคนลดแขนลงพร้อมสะบัดหน้าอยู่ในท่าตรง

4. แถวหน้ากระดานหมู่เปิดระยะ

ผู้เรียกยืนในท่าตรงยกแขนทั้งสองข้าง งอข้อศอกเป็นมุมฉาก แบะแขนออกจนเป็นแนวเดียวกับไหล่ หันหน้ามือไปข้างหน้า

ให้ลูกเสือเข้าแถว เช่นเดียวกับแถวหน้ากระดานปิดระยะ แต่เว้นระยะต่อระหว่างหมู่ห่างกันหมู่ละ ประมาณ 3 ก้าว**การจัดแถว** ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับแถวหน้ากระดานหมู่ปิดระยะ

5. แถวรูปครึ่งวงกลม

เมื่อได้ยินเสียงเรียก "กอง" และเห็นผู้เรียกยืนอยู่ในท่าตรง แขนทั้งสองข้างเหยียดตรงไปข้างหน้าเสมอ ระดับเอว ฝ่ามือคว่ำ ข้อมือขวากับข้อมือซ้าย แล้วโบกผ่านลำตัวไขว้กันตรงหน้า 3 ครั้ง

ให้นายหมู่ลูกเสือหมู่แรกยืนอยู่ในแนวด้านซ้ายของผู้เรียกห่างจากผู้เรียกพอสมควร ลูกหมู่ยืนต่อ ๆ กันไป ทางซ้ายมือของนายหมู่ เว้นระยะเคียง 1 ช่วงศอก (มือเท้าสะโพก) สะบัดหน้าไปทางขวารอคำสั่ง "นิ่ง"

หมู่ที่ 2 และหมู่อื่น ๆ เข้าแถวต่อจากด้านซ้ายของหมู่แรก ตามลำดับ เว้นระยะระหว่างหมู่ 1 ช่วงศอก รองนายหมู่สุดท้าย จะยืนตรงด้านขวาของผู้เรียก ในแนวเดียวกันกับนายหมู่แรก จัดแถวให้เป็นครึ่งรูปวงกลม ยกมือซ้ายขึ้นทาบสะโพก สะบัดหน้าไปทางขวา

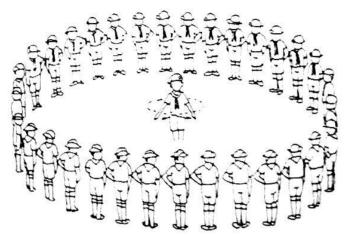
การจัดแถว เมื่อได้ยินคำสั่งว่า "นิ่ง" ให้ลูกเสือทุกคนลดแขนลงพร้อมกับสะบัดหน้ากลับมาอยู่ในท่าตรง

6. แถวรูปวงกลม

้ การเรียกแถวแบบผู้เรียกยืนอยู่ที่จุดศูนย์กลาง

เมื่อได้ยินเสียงเรียก "กอง" และเห็นผู้เรียกยืนอยู่ในท่าตรง เหยียดแขน ทั้งสองข้างไปข้างหน้า อยู่ในระดับเอว ฝ่ามือแบคว่ำไขว้กัน ข้อมือขวาทับข้อมือซ้าย แล้วโบกผ่านลำตัวจากด้านหน้าไปประสานกันที่ ด้านหลัง โดยแบฝ่ามือทั้งสองหงายขึ้นหลังจากมือขวาทับมือซ้าย (โบกผ่านลำตัว 3 ครั้ง)

การเรียกแถวแบบผู้เรียกยืนอยู่ที่จุดศูนย์กลาง

การผูกเงื่อน

วัตถุประสงค์

- 1. ลูกเสือบอกประเภทของเชือกและเลือกใช้เชือกได้เหมาะสมกับงาน
- 2. ลูกเสือบอกประเภทของเงื่อนและประโยชน์ของเงื่อนได้
- 3. ลูกเสือสามารถผูกเงื่อนที่จำเป็นในชีวิตประจำวันได้

1. เงื่อนพิรอด

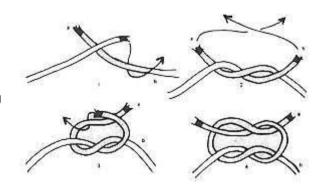
เงื่อนพิรอด เป็นเงื่อนที่ผูกแล้วดึงไม่หลุด แต่แก้ออกง่าย

🕨 ประโยชน์

- ใช้ต่อปลายเชือกเล็ก 2 เส้นที่มีขนาดเท่ากัน
- > ใช้ผูกโบหรือผูกปลายผ้าพันแผลหรือผูกเชือกรองเท้า
- 🗲 ใช้ผูกห่อของ

🗲 วิธีผูกเงื่อนพิรอด

- 1. นำปลายเชือก 2 เส้นที่มีขนาดเท่ากัน วางปลาย เชือกเส้นที่ 1 ทับปลายเชือกเส้นที่ 2
- 2. พันปลายเชือกเส้นที่ 1 ลอดปลายเชือกเส้นที่ 2
- 3. นำปลายเชือกเส้นที่ 1 ที่พันลอดขึ้นมา ทับปลาย เชือกเส้นที่ 2 ที่งอรับ
- 4. นำปลายเชือกเส้นที่ 1 พันลอดขึ้นมาอีกครั้งหนึ่ง แล้วดึงปลายเชือกทั้งสองให้แน่น

2. เงื่อนขัดสมาธิ

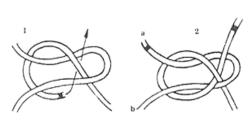
เงื่อนขัดสมาธิ เป็นเงื่อนที่ใช้ผูกกับห่วงหรือขอที่มีอยู่แล้ว

ประโยชน์

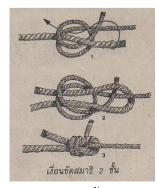
- > ใช้ต่อเชือกที่มีขนาดไม่เท่ากัน
- 🗲 ใช้ผูกเชือกกับห่วงโลหะให้ติดแน่น เช่น ใช้ผูกกับห่วงสมอเรือ

วิธีผูกเงื่อนขัดสมาธิ

- 1. งอปลายเชือกเส้นใหญ่เป็นบ่วง
- 2. สอดปลายเชือกเส้นเล็กเข้าใต้บ่วง และพาดทับบ่วงตอนบน
- 3. สอดปลายเชือกเส้นเล็กลอดล่างบ่วง
- 4. นำปลายเชือกเส้นเล็กทับบ่วงตอนล่าง แล้วสอดใต้ตัวเชือกเส้นเล็กวางทับขัดกับบ่วงตอนบน
- 5. ดึงตัวเชือกเส้นเล็กให้แน่น

1 ชั้น

3. เงื่อนบ่วงสายธนู

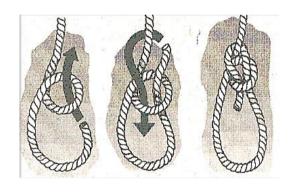
เงื่อนบ่วงสายธนู เป็นเงื่อนที่ใช้ทำเป็นบ่วงที่มีขนาดที่ไม่เลื่อนไม่รูด

🕨 ประโยชน์

- 🗲 ทำบ่วงคล้องกับเสาหลักหรือวัตถุ เช่น ผูกเรือ แพไว้กับหลัก ทำให้เรือ แพ ขึ้น ลงตามน้ำได้
- ทำบ่วงคล้องเสาหลัก เพื่อผูกล่ามสัตว์เลี้ยง เช่น วัว ควาย เพื่อให้สัตว์เดินหมุนได้รอบ ๆ เสาหลัก เชือกจะไม่พันรัดคอสัตว์
- > ใช้ทำบ่วงให้คนนั่ง เพื่อหย่อนคนลงสู่ที่ต่ำหรือดึงขึ้นที่สูง
- 🗲 ใช้คล้องคันธนู เพื่อโก่งคันธนู
- > ใช้ทำบ่วงต่อเชื่อกเพื่อการลากโยงของหนัก ๆ หรือทำบ่วงบาศ
- 🗲 ใช้ผูกปลายเชือก ผูกถังตั้งถังนอน

🗲 วิธีผูกเงื่อนบ่วงสายธนู

- 1. ขดเชือกให้เป็นบ่วงคล้ายเลข 6
- 2. จับปลายเชือกสอดเข้าไปในบ่วง (สอดจากทางด้านล่าง)
- 3. จับปลายเชือกอ้อมหลัง ตัวเลข 6 แล้ววกสอดปลายลงในบ่วงตัวเลข 6 ดึงเชือกให้แน่น

1 ชั้น

2 ชั้น

4. เงื่อนกระหวัดไม้

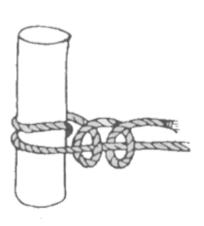
เงื่อนกระหวัดไม้ เป็นเงื่อนที่มีความมั่นคง ผูกง่าย แก้ยาก

ประโยชน์

🗲 ใช้ผูกเรือหรือผูกสัตว์ไว้กับหลักหรือเสา

🗲 วิธีผูกเงื่อนกระหวัดไม้

- 1. เอาปลายเชือกข้างหนึ่งพันหลักหรือเสา 2 รอบ
- 2. พาดปลายเชือกนั้นบนตัวเชือก แล้วสอดลงในบ่วงเป็นเปลาะแรก
- 3. นำปลายเชือกเส้นเดิมพาดบนตัวเชือกเหมือนข้อ 2 อีก
- 4. ดึงปลายเชือกให้แน่น ก็จะได้เงื่อนกระหวัดไม้ที่ต้องการ

5. เงื่อนประมง

ประโยชน์

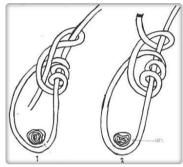
ใช้ต่อเชือกได้ทุกชนิด โดยเฉพาะเชือกเส้นเล็กในลอน เชือก สายเบ็ด ต่อได้ดีกว่าเงื่อนอื่น ๆ จึงเป็นที่นิยมของนักตกปลา ชาวประมง และงานต่อเชือกทั่ว ๆ ไป

6. เงื่อนผูกรั้ง

🕨 ประโยชน์

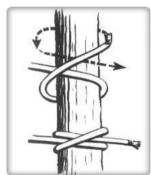
ใช้สำหรับผูกสายเต็นท์ เสาธง เพื่อกันล้ม หรือรั้งต้นไม้ กันล้ม หรือใช้สำหรับผูกกับห่วงต่าง ๆ เพราะเงื่อนนี้เลื่อนให้ตึง หรือหย่อนก็ได้

7. เงื่อนตะกรุดเบ็ด

ประโยชน์

เป็นเงื่อนผูกแน่นแต่แก้ง่าย ใช้ในการผูกของ ผูกเสารั้ว ผูก หลัก ผูกตอม่อในการสร้างสะพานทำหอคอย ผูกเบ็ด

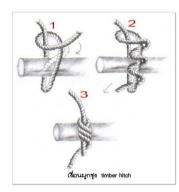

8. เงื่อนผูกซุง

เป็นเงื่อนที่ผูกง่ายแก้ง่าย แต่แน่นและแข็งแรง ใช้หางเชือกผูก ไม่ เปลืองเชือก

ประโยชน์

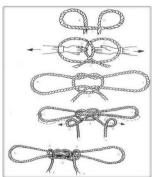
ใช้ลากซุง หรือวัตถุกลม หรือวัตถุทรงกระบอก

9. เงื่อนเก้าอื้

ประโยชน์

เป็นเงื่อนกู้ภัยใช้ช่วยคนที่ติดอยู่บนที่สูง ไม่สามารถลงทาง บันไดได้ หรือ ใช้ช่วยคนขึ้นจากที่ต่ำ ใช้ประโยชน์เช่นเดียวกับบ่วงสาย ธนู 2 ชั้นยึดกันแน่น โดยมีสิ่งของอยู่ตรงกลางภายในบ่วงเพื่อดึงลาก สิ่งของไป ระหว่างจุด 2 จุด

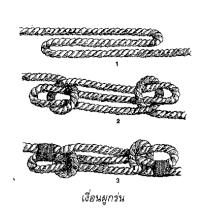
10. เงื่อนผูกร่น

🕨 ประโยชน์

ใช้ผูกทบเชือกส่วนที่ชำรุดเล็กน้อย ซึ่งถ้าใช้กำลังมากอาจ ขาด เมื่อทบแล้วจะให้กำลังเท่าเดิม หรือใช้ทบเชือกที่ยาวมาก ๆ ให้สั้นลงตามต้องการ

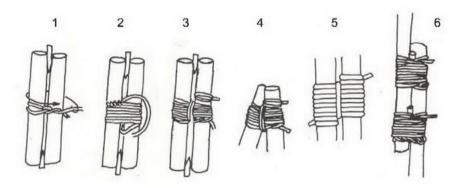
> วิธีผูกเงื่อนผูกร่น

- 1. ทบเชือกตรงที่ชำรุดหรือตรงส่วนที่ต้องการร่นดึงเข้ามาให้สั้น
- 2. ทำส่วนปลายเชือกทั้ง 2 ด้านให้เป็นบ่วง
- 3. สอดปลายเชือกที่ทบเข้าไปในบ่วงทั้ง 2 บ่วง แล้วดึงให้ตึง

การผูกแน่น

ผูกประกบ 2

ใช้สำหรับต่อไม้ หรือเสา 2 ต้น เข้าด้วยกัน โดยเอาไม้ที่จะต่อมาวางช้อนขนานกันตรงปลายที่จะต่อ การ วางช้อน ต้องควรซ้อนกันประมาณ ¼ ของ ความยาวของไม้หรือเสา เอาเชือกผูกตะกรุดเบ็ดกับไม้ที่เป็นหลัก หรือ อันใดอันหนึ่ง แล้วเอาปลายเชือกบิดพันกัน (แต่งงานกัน) แล้วพันรอบไม้ทั้ง 2 อัน ให้เชือกเรียงกัน ความหนา ของเชือกที่พันมีขนาดกว้างของไม้ 2 อันรวมกัน เอาปลายเชือกพันหักคอไก่ (พันรอบเส้นเชือกระหว่างไม้ 2-3 รอบ ดึงให้แน่น แล้วผูกตะกรุดเบ็ดบนไม้ที่มีต่อหรือบนไม้อีกต้นหนึ่ง ที่ไม่ใช่อันเริ่มต้นผูก)

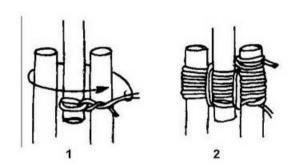
ประโยชน์

- 1. ใช้ต่อไม้หลายๆท่อนเข้าด้วยกัน ให้ยาวหรือใช้มัดไม้เข้าด้วยกัน
- 2. ต่อความยาวของไม้ เพื่องานก่อสร้าง

หมายเหตุ รูป 6 ไม่มีหักคอไก่ แต่ใช้ลิ่มอัด ทำให้เชือกที่ผูกไว้รัดแน่น

ผูกประกบ 3 มี 2 วิธี <u>วิธีที่ 1</u>

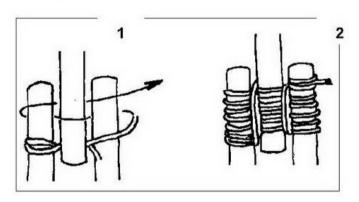
วิธีที่ 1

ผูกตะกรุดเบ็ดที่เสาอันกลาง เอาปลายเชือกบิดขวั้นเข้าด้วยกันแล้วพันรอบเสา 3 ต้น ให้พันรอบเสาหรือ เสาหลัก มีความกว้างของเชือกพันอย่างน้อยเท่ากับ เส้นผ่าศูนย์กลางของเสาหรือหลัก แล้วลงท้ายด้วยผูกตะกรุด เบ็ดที่เสาอันริม ก่อนผูกตะกรุดเบ็ดหักคอไก่ รัดเชือกระหว่างเสาหรือไม้หลักให้แน่นเสียก่อน

<u>วิธีที่ 2</u>

ผูกประกบ 3 วิธีที่ 2

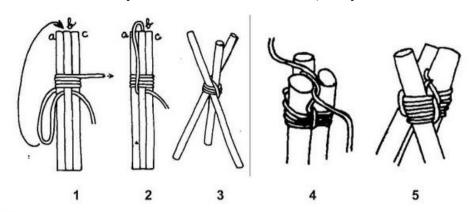

พันรอบเสาสลับเป็นเลข 8 โดยเริ่มผูกตะกรุดเบ็ดที่เสาต้นริมใดริมหนึ่ง แล้วเอาปลายเชือกพันแต่งงานกัน แล้วเอาเชือกพันรอบเสาทั้ง 3 ต้น เมื่อพันได้กว้างพอ หักคอไก่ ระหว่างเสา รัดจนแน่นดีแล้ว จึงผูกเงื่อนตะกรุด เบ็ดที่หลักต้นริมอีกต้นหนึ่งคนละต้นกับต้นแรก

ประโยชน์

- 1. ใช้ต่อเสา หรือ ไม้ให้ยาว
- 2. ทำเสาธงลอย
- 3. ต่อประกอบ 3 เพื่อทำขาตั้ง

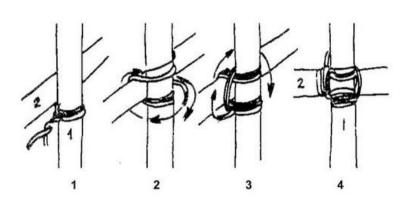
ผูกประกบสามแบบพันหัวเชือก ผูกประกบสามแบบพันหัวเชือกกันลุ่ย จะผูกประกบ 4 ก็ได้

ประโยชน์

- 1. ทำขาตั้งวางอ่างน้ำล้างมือล้างหน้า
- 2. ใช้ทำสามเส้าในงานก่อสร้าง

ผูกกากบาท

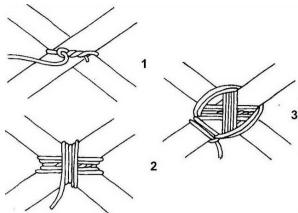

เริ่มผูกตะกรุดเบ็ดที่ไม้อันตั้ง (1) (หรือจะผูกอันขวางก่อนก็ได้) เอาปลายเชือกที่ผูกตะกรุดเบ็ด บิดไขว้กับ เชือก (Marry = แต่งงานกัน) แล้วดึงเชือกอ้อมใต้ไม้อันขวางทางซ้าย (ขวาก็ได้) ของไม้อันตั้งอ้อมไปทางหลังไม้อัน ขวาง ดึงเชือกขึ้นข้างบนทางซ้ายของไม้อันตั้ง ดึงเชือกอ้อมมาทางด้านหน้าไม้อันตั้งไปทางขวาบนของไม้อันขวาง แล้วอ้อมเชือกไปทางด้านหลังไม้อันขวาง ดึงเชือกลงใต้ไม้อันขวางทางขวา ไม้อันตั้ง ดึงออกมาทางด้านหน้าไม้อัน ตั้ง พันอ้อมมาทางซ้าย แล้วเริ่มพ้นจากซ้ายไปใหม่ ทุกรอบที่พันต้องเรียงเชือกให้เรียบร้อย พันเชือกวนไป 3 รอบ แล้วหักคอไก่ 2-3 รอบ เอาปลายเชือกผูกตะกรุดเบ็ดที่ไม้อันขวาง(ผูกตะกรุดเบ็ดคนละอันกับขึ้นต้นผูก)

ประโยชน์

- 1. ใช้ในการการก่อสร้าง ทำนั่งร้านทาสีอาคาร
- 2. ใช้ในงานสร้างค่ายพักแรม อุปกรณ์การพักแรม

ผูกทแยง

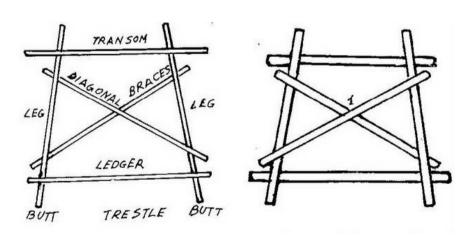

เอาเชือกพันรอบไม้เสาทั้ง 2 ต้น ตรงระหว่างมุมตรงข้าม ด้วยเงื่อนผูกซุง เอาปลายเชือกบิดพันกับตัวเชือก (Merry) แล้วพันรอบไม้เสาทั้ง 2 ต้น ตามมุมทแยงนั้น (มุมตรงข้ามคู่แรก) 3 รอบ แล้วพันเปลี่ยนมุมตรงข้ามคู่ที่ 2 อีก 3 รอบ แล้วพันหักคอไก่ (พันรอบเชือกระหว่างไม้เสา) สัก 2 – 3 รอบแล้วเอาปลายเชือกผูกตะกรุดเบ็ดที่ไม้เสา ต้นใดต้นหนึ่ง เก็บปลายเชือกให้เรียบร้อย

ประโยชน์

- 1. ใช้ในงานก่อสร้าง
- 2. ใช้ผูกเสาหรือไม้ค้ำยัน เพื่อป้องกันเสาล้ม

การสร้างตอม่อสะพาน

อุปกรณ์ผูกตอม่อสะพาน (Trestle Bridge)

- 1. เสาขนาดยาวและใหญ่พอสมควร จำนวน 6 ต้น ซึ่งยาวเท่ากัน (เวลาฝึกหัดใช้พลอง)
- 2. เชือกมะลิลา สำหรับผูกตอม่อ 9 เส้น ขนาดพอสมควร (ถ้าผูกกับพลอง ใช้ยาวประมาณ 3 เมตร)

<u>วิธีผูก</u>

- 1. เอาเสา 2 ต้น วางขนานกัน ห่างกันประมาณ 2 ใน 3 ของความยาวเสา
- 2. เอา 2 ต้น วางทับบนเสา 2 ต้นแรก ให้เหลือปลายเสายื่นออกไปด้านละ 1/6 หรือ1/8
- 3. เอาเชือกวัดความยาวของเสา ทบแบ่ง 8 และ 16 ส่วน เลื่อนหัวเสาต้นบนเข้าหากันอีกข้างละ 1/16 ส่วน เพื่อทำให้ส่วนบนของเสาสอดเข้าหากัน

การปฐมพยาบาล

การปฐมพยาบาล หมายถึง การให้ความช่วยเหลือเบื้องต้นแก่ผู้ที่ได้รับบาดเจ็บหรือการเจ็บป่วย เพื่อ

- 1. ช่วยชีวิตผู้ป่วย
- 2. ช่วยมิให้ผู้ป่วยต้องทุพพลภาพ
- 3. เพื่อลดความเจ็บปวดอย่างรุนแรง
- 4. เพื่อให้หายเป็นปกติได้เร็วขึ้น

การปฏิบัติกิจกรรมลูกเสือ อาจเกิดอุบัติเหตุทำให้เกิดบาดแผลขนาดเล็ก เช่น แผลถลอก ของมีคมบาด ของแหลมทิ่มตำ ดังนั้น ลูกเสือควรรู้วิธีปฐมพยาบาลเพื่อจะได้ช่วยเหลือตนเองและเพื่อนได้

แผลถลอก

- 1. ล้างแผลด้วยน้ำสุกและสบู่ เอากรวดดินที่มีอยู่ในแผลออกให้หมด
- 2. เช็ดรอบแผลด้วยแอลกอฮอล์
- 3. ทาแผลด้วยทิ้งเจอร์ใส่แผลสด
- 4. ไม่ต้องปิดแผล

ของมีคมบาด

- 1. บีบให้เลือดชะเอาสิ่งสกปรกออกมา
- 2. ถ้ามีฝุ่นผงหรือสกปรก ให้ล้างด้วยน้ำสุกกับสบู่
- 3. ห้ามเลือดที่ไหลออกมาให้หยุดเสียก่อน โดยใช้สำลี หรือผ้าพันแผลซ้อนกันให้หนากดทับลงบนแผล
- 4. ทำความสะอาดแผลด้วยแอลกอฮอล์หรือยาล้างแผล พยายามอย่าให้แผลถูกน้ำ
- 5. ใส่ทิ้งเจอร์ใส่แผลสด แล้วพันรัดให้ขอบแผลชิดกัน

ของแหลมทิ่มตำ

- 1. ล้างเอาเศษดินออกให้หมด
- 2. ใช้น้ำยาไฮโดรเจนเพอร์ออกไซด์ชะล้าง แล้วทำความสะอาดแผลอีกครั้ง
- 3. ปิดแผล และห้ามแผลถูกน้ำ
- 4. ไปหาหมอเพื่อพิจารณาฉีดยาป้องกันบาดทะยักและใช้ยาปฏิชีวนะ

เลือดกำเดาออก

เลือดกำเดา คือ เลือดที่ไหลออกทางจมูก เนื่องจากเส้นเลือดฝอยเส้นเล็ก ๆ ในช่องจมูกแตก ซึ่งอาจเกิด จากอุบัติเหตุ เช่น จมูกไปชนกับศีรษะเพื่อน หกล้มจมูกไปกระแทกพื้น เป็นต้น หรือเกิดจากความผิดปกติบางอย่าง ภายในร่างกายก็ได้ ผู้ที่มีเลือดกำเดาออก เลือดมักจะไหลออกทางรูจมูกเพียงข้างเดียว หรือบางครั้งเลือดอาจจะ ไหลจากรูจมูกทั้งสองข้างก็ได้

การปฐมพยาบาลเมื่อมีเลือดกำเดาออก

- 1. ให้ผู้ป่วยยืนหรือนั่งก้มหน้าเล็กน้อย เพื่อป้องกันไม่ให้เลือดไหลลงคอ
- 2. ใช้มื่อกดตรงปีกจมูกทั้งสองข้างประมาณ 5 นาที โดยบอกให้ผู้ป่วยหายใจทางปาก
- 3. ใช้น้ำแข็งหรือผ้าชุบน้ำเย็นวางบนหน้าผาก สันจมูก จนกระทั่งเลือดหยุดไหล
- 4. ถ้าเลือดยังไม่หยุดไหล ควรขอความช่วยเหลือจากผู้ใกล้ชิดหรือแจ้งให้ผู้ใหญ่ทราบ เพื่อจะได้ช่วยเหลือได้ ถูกต้องก่อนเหตุการณ์จะรุนแรงมากขึ้น

การขอความช่วยเหลือจากผู้ใหญ่เมื่อมีเลือดกำเดาออก

ถ้าลูกเสือมีอาการเลื้อดก้ำเดาออก หรือประสบกับผู้ป่วยที่มีอาการเช่นนี้ ลูกเสือควรให้การช่วยกันปฐม พยาบาลผู้ป่วยอย่างถูกวิธี แล้วแจ้งให้ผู้ใหญ่ทราบอย่างรวดเร็ว โดยแจ้งให้ทราบถึงสาเหตุความรุนแรง อาการ เพื่อ ผู้ใหญ่จะได้แนะนำให้ผู้ป่วยได้รับการรักษาอย่างถูกต้อง เพราะอาจจะมีอาการอื่น ๆ แทรกซ้อนเกิดขึ้นได้ภายหลัง

การปฐมพยาบาลเมื่อถูกแมลงกัดต่อย

เมื่อลูกเสือพบเห็นหรือถูกแมลงมีพิษกัดหรือต่อย แมลงเหล่านั้นจะปล่อยเหล็กในและพิษที่ติดกับเขี้ยวฝัง เข้าไปในเนื้อคน ทำให้เกิดอาหารเจ็บปวดบริเวณที่ถูกกัดหรือต่อย บางคนอาจหมดสติหรือเสียชีวิตได้ถ้ามีอาการ แพ้มาก ๆ

ลักษณะอาการ

- 1. เจ็บปวดบริเวณที่ถูกกัดหรือต่อย
- 2. ปวด บวม แดงตรงบริเวณนั้น
- 3. ถ้าแพ้พิษอาจจะมีอาการปวดศีรษะ คลื่นไส้อาเจียน หรือมีอาการมากกว่านี้

การปฐมพยาบาลควรปฏิบัติดังนี้

- 1. ใช้กุญแจที่มีรูหรือปลายปากกาวางครอบบาดแผลแล้วกดแรง ๆ เพื่อให้เลือดไหลพาเอาพิษออกมาและ เอาปากคีบดึงเหล็กในออก
- 2. ใช้แอมโมเนียหรือโซดาไบคาร์บอเนตหรือน้ำเกลือ หรือน้ำปูนใสหรือด่างทับทิมหรือทิ้งเจอร์ไอโอดีน ทาบริเวณแผลให้ทั่ว
- 3. ใช้น้ำแข็งประคบตรงบริเวณแผลจะช่วยบรรเทาอาการปวดได้
- 4. ถ้าอาการปวดยังไม่ลดลง ควรนำส่งหมอ

การปฐมพยาบาลเมื่อถูกไฟไหม้น้ำร้อนลวก

เมื่อถูกไฟไหม้หรือน้ำร้อนลวก ผู้ได้รับอุบัติเหตุจะมีอาการเจ็บปวดมาก เนื่องจากผิวหนังถูกทำลายลึกลง ไปเป็นบริเวณกว้าง จำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือโดยทันที กรณีเป็นมากอาจทำให้ผู้ป่วยเสียชีวิตได้โดยเฉพาะ ผิวหนังที่ถูกไฟไหม้

ลักษณะอาการ

- 1. บาดแผลจะมีรอยไหม้เกรียมหรือพองบริเวณผิวหนัง
- 2. มีอาการปวดแสบ ปวดร้อนบริเวณผิวหนังที่เป็นแผนและโดยรอบ ถ้าเป็นบริเวณกว้างผู้ป่วยอาจหมดสติ

การปฐมพยาบาลควรปฏิบัติดังนี้

- 1. ให้ทาขี้ผึ้ง วาสลินบริสุทธิ์ หรือน้ำมันพืชทาที่บาดแผลแล้วปิดด้วยผ้าพันแผล หรือ
- 2. ถ้ามียาแก้ไฟไหม้ น้ำร้อนลวกก็ให้ใช้ยานั้นทาบริเวณแผลให้ทั่ว แล้วจึงพันแผล
- 3. ให้รีบนำส่งหมอ

การปฐมพยาบาลคนเป็นลม

เป็นลมหน้ามืด

เกิดขึ้นเนื่องจากอ่อนเพลียมาก หิว หรือเหนื่อยมาก อยู่ในที่แออัดอากาศถ่ายเทน้อย หรือ เนื่องจากตื่นเต้นตกใจเป็นอาการซ็อคอย่างอ่อน

ลักษณะอาการ

หน้าซีด เหงื่อออกเป็นเม็ด ๆ ตามหน้าและลำตัว เวียนศีรษะ หน้ามืดตาลาย ใจสั่น หาวนอน ถ้ายืนอยู่อาจจะหมดแรงล้มลงไปกองอยู่กับพื้น ชีพจรเต้นอ่อนและเร็ว อาจจะมีอาการสั่น หรือกระตุก ตามตัว แขน ขา หายใจตื้น ๆ

<u>การปฐมพยาบาลควรปฏิบัติดังนี้</u>

- 1. เมื่อรู้สึกว่าจะเป็นลมให้รีบนอนราบลงกับพื้น
- 2. ขยายเครื่องแต่งกายให้หลวม ให้คนเป็นลมนอนราบ อย่าให้นั่ง
- 3. ให้ร่างกายอบอุ่น
- 4. อย่าให้คนมุงแย่งอากาศหายใจ
- 5. ใช้ผ้าชุบน้ำเย็นบิดหมาด ๆ เช็ดตามใบหน้า แขน ขา และลำตัว
- 6. ให้สูดดมแอมโมเนียหอม

เป็นลมแดด

เกิดจากการถูกแสงแดดแรง ๆ นาน ๆ โดยเฉพาะบริเวณด้านหลังศีรษะและท้ายทอย ลักษณะอาการ

หน้าตาแดงกล่ำ คลื่นไส้ อาเจียน หมดสติ ผิวหนังแห้ง ตัวร้อนจัด หายใจหอบ อาจมีอาการชัก ก่อนหมดสติ

การปฐมพยาบาลควรปฏิบัติดังนี้

- 1. ให้นอนราบใบท่าพิง ยกศีรษะสูง ในที่มีอากาศโปร่งและร่ม
- 2. ขยายเครื่องแต่งกายให้หลวม
- 3. ใช้กระเป๋าน้ำแข็งวางบนศีรษะหรือเอาน้ำราดรดศีรษะและลำตัว
- 4. เมื่อตัวเริ่มเย็นลง จะค่อย ๆ รู้สึกตัว ให้นอนราบ และให้ความอบอุ่นแก่ร่างกาย
- 5. ให้ดื่มเครื่องดื่มบำรุงหัวใจ เช่น กาแฟดำร้อน
- 6. ถ้าหยุดหายใจให้ผายปอด

เป็นลมร้อน

เกิดกับผู้ที่อ่อนเพลียแล้วต้องทำงานในที่ที่อบอ้าว อากาศร้อน การถ่ายเทอากาศไม่ดี หรือ มีไอน้ำร้อนอบอยู่ ทำให้เสียเหงื่อมาก อ่อนเพลีย หมดสติ

ลักษณะอาการ

เช่นเดียวกับการเป็นลมหน้ามืด

การปฐมพยาบาลควรปฏิบัติดังนี้

เช่นเดียวกับการเป็นลมหน้ามืด ถ้าหมดสติควรให้นอนคว่ำ ตะแคงหน้า

การใช้ผ้าสามเหลี่ยมและเข้าเฝือก

ประโยชน์

- 1. ใช้ห้ามเลือด
- 2. ป้องกันการติดเชื้อ
- 3. พันเฝือกในรายกระดูกหัก
- 4. ใช้ยึดผ้าปิดแผลให้อยู่กับที่

ชนิดของผ้าพันแผลที่ใช้ในการปฐมพยาบาล แบ่งกว้าง ๆ ได้ 2 ชนิด

- 1. ผ้าพันแผลชนิดเป็นม้วน แบ่งเป็นชนิดธรรมดา (Roll gauze bandage) และ ชนิดผ้ายืด (Elastic bandage)
- 2. ผ้าสามเหลี่ยม (Triangular bandage) เป็นผ้าสามเหลี่ยมมีฐานกว้าง และ ด้านประกอบสามเหลี่ยมยาว 36-40 นิ้ว

หลักทั่วไปในการพันผ้า

- 1. ก่อนพันผ้าทุกครั้ง ผ้าที่พันต้องม้วนให้เรียบร้อย ไม่หลุดลุ่ย
- 2. จับผ้าด้วยมือข้างที่ถนัด โดยหงายม้วนผ้าขึ้น
- 3. วางผ้าลงบริเวณที่ต้องการพัน พันรอบสัก 2-3 รอบ เมื่อเริ่มต้น และสิ้นสุดการพัน เพื่อป้องกันไม่ให้ผ้า คลายตัวหลุดออก
- 4. พันจากส่วนปลายไปหาส่วนโคน หรือ พันจากข้างล่างขึ้นข้างบน หรือ พันจากส่วนเล็กไปหาส่วนใหญ่
- 5. เมื่อสิ้นสุดการพัน ควรผูกหรือใช้เข็มกลัดหรือติดพลาสเตอร์ให้เรียบร้อย แต่ไม่ให้ทับบริเวณแผล
- 6. การใช้ผ้ายืดต้องระวังการรัดแน่นจนเกินไป จนเลือดเดินไม่สะดวกและกดทับเส้นประสาท สังเกตได้จาก การบวม สีผิวซีด ขาว และเย็น พร้อมทั้งผู้บาดเจ็บจะบอกถึงอาการปวดและชา
- 7. ถ้ามีอาการปวดและชา บริเวณที่พันผ้า ให้รีบคลายผ้าที่พันไว้ออกแล้วจึงพันใหม่
- 8. ถ้าพันผ้าบริเวณนิ้วมือ นิ้วเท้าทั้ง 5 นิ้ว ต้องไม่ปล่อยให้ผิวหนังแนบติดกัน ให้พันผ้าไปตามซอกนิ้วมือ นิ้วเท้า ถ้าพันผ้าบริเวณขาหนีบหรือใต้รักแร้ ใช้ผ้านุ่มๆรองเสียก่อน เพื่อป้องกันผิวหนังขึ้น ถ้าพันแผล บริเวณข้อหรือกระดูก ให้วางผ้านุ่ม ๆ ก่อนเช่นกัน เพื่อป้องกันการกดทับลงไปบนกระดูกหรือข้อโดยตรง
- 9. การเลือกขนาดผ้าพั้น การเลือกขนาดผ้าพันควรเลือกให้เหมาะสมกับอวัยวะที่ต้องการพั้นผ้า โดยทั่วไปถ้า เป็นคนที่มีขนาดร่างกายในระดับปกติ ควรเลือกขนาดผ้าพันที่นำมาใช้ ดังนี้
 - นิ้วมือ นิ้วเท้า ใช้ผ้าพันแผลขนาดกว้าง 1 นิ้ว
 - ศีรษะ มือ แขนขาของเด็ก ใช้ผ้าพันแผลขนาดกว้าง 2 นิ้ว
 - แขนขาผู้ใหญ่ ใช้ผ้าพันแผลขนาดกว้าง 2-3นิ้ว
 - 🕨 สะโพก โคนขา ลำตัว ศีรษะผู้ใหญ่ ใช้ผ้าพันแผลขนาดกว้าง 3-6 นิ้ว

การพันผ้าสามเหลี่ยม

การพันผ้าสามเหลี่ยมมีประโยชน์หลายอย่าง เช่นเดียวกับการพันผ้าแบบม้วน เพราะสามารถดัดแปลง เป็นผ้าพันแผลแบบม้วนได้ ในกรณีที่ขณะนั้นไม่มีผ้าพันแผลแบบม้วนแล้วนำไปใช้กับอวัยวะต่างๆ เช่น ศีรษะ หัวไหล่ แขน ใบหน้า ทรวงอก สะโพก ข้อศอก ข้อเข่า มือ และเท้า เป็นต้น ซึ่งที่นิยมใช้มาก คือ พยุง แขนไหล่ท่างอศอกแล้วคล้องคอไว้ หรืออาจพับทบตามยาวใช้ผูกเฝือกได้ด้วย ซึ่งควรใช้เงื่อนพิรอดในการผูกเสมอ เพราะไม่เกิดปมกดทับ ผ้าสามเหลี่ยมอาจทำมาจากผ้าลินินหรือผ้าฝ้ายก็ได้ โดยใช้ผ้าสี่เหลี่ยมจัตุรัส แล้วตัดแบ่ง ครึ่งตามแนวเส้นทแยงมุมก็จะได้ผ้าสามเหลี่ยมตามต้องการ ดังนั้น จึงควรทราบวิธีใช้ผ้าสามเหลี่ยมกับอวัยวะ ต่างๆ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. การใช้ผ้าสามเหลี่ยมพันศีรษะ

การใช้ผ้าสามเหลี่ยมพันศีรษะจะช่วยยึดผ้าทำแผลที่ศีรษะให้อยู่กับที่ได้ แม้ว่าจะไม่มีแรงกดพอที่จะห้าม เลือดได้ เริ่มต้นโดยการพับฐานของผ้าสามเหลี่ยมให้กว้างประมาณ 2 นิ้ว วางผ้าสามเหลี่ยมทาบลงบริเวณ หน้าผากให้ส่วนพับอยู่ด้านนอก มุมยอดของผ้าสามเหลี่ยมจะอยู่ด้านหลังศีรษะแล้วจับชายผ้าทั้งสองไขว้กันอ้อม ท้ายทอยผูกเงื่อนพิรอดเหนือหน้าผาก แล้วเก็บชายผ้าส่วนมุมยอดให้เรียบร้อย

2. การใช้ผ้าสามเหลี่ยมพันใบหน้า

การใช้ผ้าสามเหลี่ยมพันใบหน้า จะช่วยยึดขากรรไกรล่างหรือบาดแผลบริเวณคาง เริ่มต้นโดยการพับผ้า สามเหลี่ยมให้มีลักษณะคล้ายผ้าพันแผลแบบม้วน มีความกว้างประมาณ 2 – 3 นิ้ว แล้ววางผ้ารองใต้คางทาบ ลงบนส่วนที่บาดเจ็บ ผูกไขว้กันบริเวณขมับด้านตรงข้ามส่วนที่เจ็บ อ้อมผ้ามาผูกเงื่อนพิรอดบริเวณขมับเหนือใบหู

3. การใช้ผ้าสามเหลี่ยมคล้องแขน

การใช้ผ้าสามเหลี่ยมคล้องแขน (Arm Sling) จะช่วยจำกัดการเคลื่อนไหวของแขนและข้อมือที่บาดเจ็บ ให้อยู่นิ่ง เริ่มต้นโดยวางผ้าสามเหลี่ยมให้มุมยอดของผ้าอยู่ใต้ข้อศอกข้างที่บาดเจ็บ งอข้อศอกให้นิ้วมืออยู่สูงกว่า ระดับข้อศอกเล็กน้อย จากนั้นให้จับชายผ้าด้านล่างตลบกลับขึ้นข้างบนไปที่ไหล่ข้างเดียวกับข้อศอกข้างที่บาดเจ็บ แล้วผูกชายผ้าทั้งสองให้เป็นเงื่อนที่ด้านหลังคอ เก็บมุมยอดของผ้าที่ข้อศอกให้เรียบร้อย

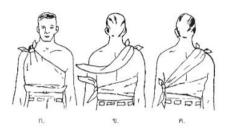

4. การใช้ผ้าสามเหลี่ยมยกแขน

การใช้ผ้าสามเหลี่ยมยกแขน (Elevation Sling) จะช่วยลดการไหลของเลือดที่ออกบริเวณนิ้วมือหรือ ข้อมือ และยังช่วยลดการเคลื่อนไหวของแขนในกรณีที่มีกระดูกไหปลาร้าหรือกระดูกชี่โครงหัก เริ่มต้นโดยยกแขน ข้างที่บาดเจ็บ วางพาดไว้ที่หน้าอกให้ปลายนิ้วมืออยู่ที่หัวไหล่ด้านตรงข้าม แล้วใช้ผ้าสามเหลี่ยมเปิดเต็มผืนวาง พาดบนแขนข้างที่บาดเจ็บให้ปลายข้างหนึ่งพาดอยู่กับหัวไหล่ด้านปกติ จากนั้นจับปลายผ้าด้านล่างอ้อมผ่านแขน จนไปชนกับปลายบนที่หัวไหล่ด้านตรงข้าม แล้วผูกด้วยเงื่อนพิรอด เก็บมุมยอดผ้าที่ข้อศอกให้เรียบร้อย

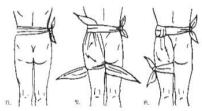
5. การใช้ผ้าสามเหลี่ยมพันอก

การใช้ผ้าสามเหลี่ยมพันอก จะช่วยลดการเคลื่อนไหวบริเวณทรวงอก กรณีกระดูกซี่โครงหัก เริ่มต้นโดย วางผ้าทาบบนหน้าอกแล้วให้มุมยอดของผ้าสามเหลี่ยมพาดขึ้นไปที่ไหล่ แล้วอ้อมปลายผ้าทั้งสามมุมไปผูกมัดทาง ด้านหลัง

6. การใช้ผ้าสามเหลี่ยมพันสะโพก

การใช้ผ้าสามเหลี่ยมพันสะโพก จะช่วยยึดและปิดบาดแผลบริเวณสะโพก เริ่มต้นโดยวางผ้าทาบบริเวณ โคนขา โดยให้มุมที่ยอดของผ้าชี้ขึ้นจับปลายผ้าทั้งสองไขว้กันด้านใน แล้วนำมาผูกเงื่อนพิรอดบริเวณโคนขาด้าน นอก ส่วนมุมยอดของผ้าให้กลัดติดผ้าอีกผืนหนึ่งที่นำมาทำเป็นเข็มขัด

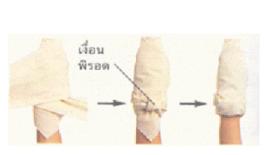
7. การใช้ผ้าสามเหลี่ยมพันข้อศอกและเข่า

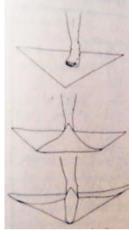
การใช้ผ้าสามเหลี่ยมพันข้อศอกและเข่า จะช่วยยึดหรือปิดบาดแผลที่บริเวณข้อศอกและเข่าจากกรณี ต่างๆ เริ่มต้นโดยการพับผ้าสามเหลี่ยมให้มีลักษณะคล้ายผ้าพันแผลแบบม้วน มีความกว้างประมาณ 2 – 3 นิ้ว แล้ววางผ้าทาบบริเวณข้อศอกหรือเข่า ส่วนบริเวณที่บาดเจ็บ จับปลายผ้าพันไขว้กัน แล้วผูกยึดด้วยเงื่อนพิรอด บริเวณด้านตรงข้ามส่วนบริเวณที่บาดเจ็บ

8. การใช้ผ้าสามเหลี่ยมพันมือและเท้า

การใช้ผ้าสามเหลี่ยมพันมือและเท้า จะช่วยปิดหรือกดทับแผลบริเวณมือและเท้า เริ่มต้นโดยวางมือหรือ เท้าลงผ้าสามเหลี่ยม แล้วจับมุมยอดของผ้าสามเหลี่ยมลงมาคลุมไว้ ห่อปลายผ้าทั้งสองข้างมาไขว้กัน พันให้แน่น แล้วผูกด้วยเงื่อนพิรอด

การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ

การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บจะกระทำเมื่อผู้บาดเจ็บได้รับอุบัติเหตุ เป็นลม หรือด้วยเหตุอื่น ๆ แล้วไม่ สามารถช่วยเหลือตนเองในการเคลื่อนย้ายจากที่ประสบเหตุหรือที่ตนเองอยู่ ณ ที่นั้นได้ ก็จำเป็นที่จะต้องได้รับการ ช่วยเหลือจากผู้อื่น ดังนั้น ผู้ให้การช่วยเหลือในการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในหลักการและ วิธีการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บที่ถูกวิธี และควรรู้จักวิธีดัดแปลงอุปกรณ์บางอย่างที่ใช้ในการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บได้ ถูกต้องและเหมาะสม

หลักในการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ มีดังนี้

- 1. ควรมีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะในการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บด้วยวิธีต่าง ๆ พอสมควร
- 2. ต้องระลึกอยู่เสมอว่าการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บที่ไม่ถูกวิธีและไม่ระมัดระวังอาจก่อให้เกิดการ บาดเจ็บรุนแรงเพิ่มมากขึ้น อาจถึงขั้นพิการหรือเสียชีวิตได้
- 3. ก่อนเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บต้องตรวจดูอาการผู้บาดเจ็บเสียก่อน หากพบว่ามีความจำเป็นต้อง ปฐมพยาบาลให้รีบกระทำก่อน เช่น การห้ามเลือด การเข้าเฝือกชั่วคราว การผายปอด
- 4. ไม่ว่าจะเป็นการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บด้วยวิธีใดก็ตาม ผู้ช่วยเหลือจะต้องดูให้รอบคอบและ เลือกวิธีที่เหมาะสมกับเหตุการณ์โดยไม่ทำให้ผู้บาดเจ็บกระทบกระเทือนหรือเป็นอันตรายเพิ่มขึ้น
- 5. ขณะทำการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บจะต้องดูแลอย่างใกล้ชิด สังเกตอาการ ชีพจร และการหายใจ ถ้าหยุดหายใจต้องรีบผายปอด ถ้าหัวใจเต้นอ่อนมากหรือหยุดเต้นต้องรีบนวดหัวใจ (ทำ CPR) ซึ่ง ควรทำโดยเจ้าหน้าที่ หรือผู้ที่ผ่านการอบรม
- 6. ถ้าผู้บาดเจ็บได้รับอุบัติเหตุร้ายแรง เช่น ตกจากที่สูง ถูกรถชน ถูกไฟไหม้ ถูกทำร้ายร่างกาย ควรรีบเคลื่อนย้ายแล้วนำผู้บาดเจ็บส่งให้ถึงมือแพทย์โดยเร็ว
- 7. การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บจะต้องปฏิบัติด้วยความระมัดระวังและด้วยความสุขุมรอบคอบ รวมทั้ง จะต้องพิจารณาถึงทิศทางของการเคลื่อนย้ายที่จะนำผู้บาดเจ็บไปสู่ความปลอดภัย
- 8. เลือกวิธีการเคลื่อนย้ายที่เหมาะสมกับอาการบาดเจ็บของผู้ได้รับบาดเจ็บ
- 9. ถ้าอยู่ในสถานการณ์เสี่ยงอันตรายต้องรีบย้ายผู้บาดเจ็บออกมาจากที่ประสบเหตุให้เร็วที่สุด

การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บโดยใช้อุปกรณ์

การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บแบบใช้เก้าอื่

ควรใช้้เก้าอี้ที่มีความแข็งแรง และ เคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บที่ยังมีสติอยู่ แต่ไม่สามารถเดิน ได้ หรือใช้ในกรณีที่ต้องนำผู้ป่วยลงบันได

วิธีปฏิบัติ ให้ผู้บาดเจ็บนั่งพิงเก้าอี้ในท่าที่ สบายๆให้ผู้ช่วยเหลือสองคนยกเก้าอี้ขึ้น คนหนึ่งจับ ด้านหลังพนักพิงและอีกคนหนึ่งจับทางด้านหน้าของ เก้าอี้ ยกเก้าอี้ขึ้น แล้วพาเดินไปทางด้านข้าง

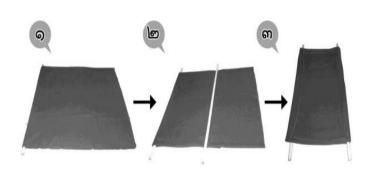

การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บแบบใช้ผ้าห่มทำแปล

เหมาะสำหรับผู้บาดเจ็บที่มีอาการหนัก และจำเป็นต้องใช้แปลสนามแต่ไม่มีแปล จึงต้องดัดแปลงวัสดุ มาทำแปล

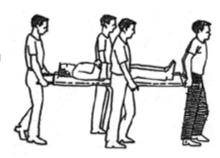
<u>วิธีทำแปล</u>

- นำผ้าห่มผืนใหญ่ๆหนาๆ มาคลื่ออก แบ่งเป็น 2 ส่วน พับส่วนที่ 1 มาหาส่วนที่ 2 แล้วสอดไม้พลองตามรอยพับให้โพล่ ออกมาทั้ง 2 ข้าง
- 2. นำไม้พลองท่อนที่ 2 วางลงบนผ้าที่พับไว้ ห่างจากไม้พลองอันแรกพอควร
- 3. พับชายผ้าห่มย้อนกลับมาทับไม้พลองอัน ที่ 2 และให้ชายผ้าพาดคลุมไม้อันที่ 1 ได้ เปลที่ใช้ผ้าห่มและไม้พลองทำ

การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บโดยใช้เปลหาม

เปลหรือแคร่มีประโยชน์ในการเคลื่อนย้ายผู้ป่วย อาจทำได้ง่าย โดยดัดแปลงวัสดุ การใช้เปลหามจะสะดวกมากแต่ยุ่งยากบ้างขณะที่จะ อุ้มผู้ป่วยวางบนเปลหรืออุ้มออกจากเปล

วิธีการเคลื่อนย้าย

เริ่มต้นด้วยการอุ้มผู้ป่วยนอนราบบนเปล จากนั้นควรให้ผู้ช่วยเหลือคนหนึ่งเป็นคนออกคำสั่งให้ยกและ หามเดิน เพื่อความพร้อมเพรียงและนุ่มนวล ถ้ามีผู้ช่วยเหลือสองคน คนหนึ่งหามทางด้านศีรษะ อีกคนหาม ทางด้านปลายเท้าและหันหน้าไปทางเดียวกัน ซึ่งหมายความว่าผู้ช่วยเหลือที่หามทางด้านปลายเท้าจะเดินนำหน้า หากมีผู้ช่วยเหลือ 4 คน ช่วยหาม อีก 2 คน จะช่วยหามทางด้านข้างของเปลและหันหน้าเดินไปทางเดียวกัน

วัสดุที่นำมาดัดแปลงทำเปลหาม

- 1. บานประตูไม้
- 2. ผ้าห่มและไม้ยาวสองอัน วิธีทำเปลผ้าห่ม ปูผ้าห่มลงบนพื้น ใช้ไม้ยาวสองอัน ยาวประมาณ 2.20 เมตร
 - อันที่ 1 สอดในผ้าหุ่มที่ได้พับไว้แล้ว
 - อันที่ 2 วางบนผ้าห่ม โดยให้ห่างจากอันที่ 1 ประมาณ 60 ซม. จากนั้นพับชายผ้าห่มทับไม้อันที่ 2 และอันที่ 1 ตามลำดับ
- 3. เสื้อและไม้ยาว 2 อัน

นำเสื้อที่มีขนาดใหญ่พอๆกันมาสามตัว ติดกระดุมให้เรียบร้อย ถ้าไม่แน่ใจว่ากระดุมจะแน่นพอให้ ใช้เข็มกลัดซ่อนปลายช่วยด้วย แล้วสอดไม้สองอันเข้าไปในแขนเสื้อ

การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บโดยไม่ใช่อุปกรณ์

การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บแบบพยุงเดิน

การเคลื่อนย้ายวิธีนี้ทำโดยมีผู้ช่วยเหลือเพียงคนเดียว เป็นการเคลื่อนย้าย ผู้บาดเจ็บหรือผู้ป่วยเล็กน้อยมีสติอยู่ และช่วยเหลือตัวเองได้บ้าง

วิธีปฏิบัติ

ผู้ช่วยเหลือยืนคู่กับผู้บาดเจ็บ หันหน้าไปในทิศทางเดียวกัน จับแขน ผู้บาดเจ็บข้างใดข้างหนึ่งถ้าผู้บาดเจ็บได้รับบาดเจ็บที่ขาก็ให้ขาข้างที่บาดเจ็บอยู่ใกล้ กับขาผู้ช่วยเหลือ เอามือผู้บาดเจ็บพาดบ่าคล้องคอผู้ช่วยเหลือ จับข้อมือผู้บาดเจ็บ ไว้ มืออีกข้างโอบหลังผู้บาดเจ็บพาเดิน ต้องพยายามออกแรงพยุงผู้บาดเจ็บให้มาก ที่สุด เพื่อให้ผู้บาดเจ็บเดินได้โดยไม่ต้องใช้แรงมากและเป็นการลดน้ำหนักตัวที่จะลง บนขาในกรณีที่เป็นการบาดเจ็บที่ขา เท้า หรือข้อเท้า

การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บแบบแบกใส่บ่า

ใช้ในกร[ั]ณีที่ผู้บาดเจ็บหมดสติ หรือถ้ามีสติก็ต้องมีรูปร่างไม่ใหญ่โตมากนัก และผู้ช่วยเหลือต้องมีรูปร่าง ใหญ่โดและแข็งแรงกว่า สามารถทำได้ 2 วิธี ดังนี้

วิธีที่ 1

- 1. ผู้ช่วยเหลือสัมผัสร่างกายผู้บาดเจ็บ
- 2. ก้าวเท้าไปยืนคร่อมลำตัวผู้บาดเจ็บ เอามือดึงไหล่ขึ้นมา
- 3. ใช้มือสอดเข้าใต้รักแร้ทั้งสองข้างจนมือประสานกันได้
- 4. ดึงตัวผู้บาดเจ็บขึ้นมาจากท่าคุกเข่าจนถึงท่ายืน
- 5. ใช้มือจับข้อมือผู้บาดเจ็บข้างหนึ่ง ย่อตัวนำผู้บาดเจ็บพาดที่ บ่าใช้มืออีกข้างรวบที่ขาทั้งสองตรงข้อพับ
- 6. ลุกขึ้นยืน เอามือผู้บาดเจ็บข้างที่จับไว้ตอนต้นส่งไปยังมือที่จับ ขา
- 7. ใช้มือข้างที่จับขาผู้บาดเจ็บจับมือผู้บาดเจ็บแทน โดยให้ขา ผู้บาดเจ็บอยู่ระหว่างแขนและลำตัวของผู้ช่วยเหลือ

วิสีที่ 2

- 1. ผู้ช่วยเหลือคุกเข่าเหนือศีรษะผู้บาดเจ็บ
- 2. ใช้มือทั้งสองสอดเข้าใต้รักแร้
- 3. ยกตัวขึ้นมาจนอยู่ในท่ายืน
- 4. ย่อตัวลงแบกผู้บาดเจ็บขึ้นบ่า ให้มือข้างหนึ่งจับ ข้อมือผู้บาดเจ็บ อีกข้างคล้องขาด้านในผู้บาดเจ็บ ยืนตรง ส่งมือที่จับผู้บาดเจ็บไปยังมือที่กอดขา แล้ว พาเดิน

การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บแบบอุ้มกอดด้านหน้า

เหมาะสำหรับผู้บาดเจ็บที่เดินไม่ได้ และน้ำหนักตัวไม่มากหนัก หรือไม่เกินกำลังของผู้ช่วยเหลือ

วิธีปฏิบัติ

- 1. ให้ยกผู้บาดเจ็บขึ้นมาด้วยการคุกเข่าข้างหนึ่งลง
- 2. ยกผู้บาดเจ็บขึ้น ให้ผู้บาดเจ็บพักบนเข่า
- 3. ยกผู้บาดเจ็บขึ้นในท่ายืน เพื่อคามนุ่มนวลและป้องกันอันตราย ซึ่งอาจเกิดที่กระดูกสันหลังแล้วพาเดิน ถ้าผู้บาดเจ็บยังมีสติอยู่ ใช้แขนด้านในคล้องคอผู้ช่วยเหลือ

การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บแบบกอดคอขี่หลัง

เหมาะกั๋บผู้บาดเจ็บที่ขา เดินไม่ได้ แต่ต้องรู้สึกตัวดีหรือรู้สึกตัวอยู่บ้าง มี น้ำหนักตัวไม่หนักมาก ไม่เกินกำลังของผู้ช่วยเหลือ

วิธีปฏิบัติ

ให้ผู้บาดเจ็บยืนทาบหลังและกอดคอผู้ช่วยเหลือ ผู้ช่วยเหลือย่อตัวลง พร้อมสอดมือทั้งสองข้างเข้าใต้เข่าของผู้บาดเจ็บ และดึงมือทั้งสองข้างของ ผู้บาดเจ็บมายึดไว้ในลักษณะไขว้กัน เมื่อทรงตัวได้จึงพาเดิน

การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บแบบใช้สองคนหาม

ใช้ในกรณีผู้บาดเจ็บที่มีอาการไม่รุนแรง ไม่สามารถช่วยตัวเองได้ เหมาะสำหรับย้ายผ่านที่แคบ

วิธีปฏิบัติ

ผู้ช่วยเหลือคนหนึ่งอยู่ทางศีรษะ สอดแขนเข้าใต้รักแร้ของผู้บาดเจ็บ แล้วโอบมาด้านหน้า มือทั้งสองจับให้แน่น ส่วนผู้ช่วยเหลืออีก คนอยู่ด้านหน้าหันหน้าไปตามกันกับคนหลัง ยืนระหว่างขาทั้งสองของผู้บาดเจ็บ ใช้มือจับใต้เข่าทั้งสองข้างของผู้บาดเจ็บ หลังจากนั้นให้ผู้ช่วยเหลือทั้งสองคนยกผู้บาดเจ็บขึ้นในท่านั่ง แล้วจึงพาเดิน ต้องใช้ความเร็วเท่ากัน

การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บแบบที่นั่งสองมือ

ใช้ในกรณีผู้บาดเจ็บเดินไม่ได้ หมดสติ

วิธีปฏิบัติ

ผู้ช่วยเหลือทั้งสองหันหน้าเข้าหากัน คุกเข่าลงข้าง ตัวของผู้บาดเจ็บคนละข้างพยุงผู้บาดเจ็บให้อยู่ในท่านั่ง ผู้ช่วยเหลือทั้งสองคนใช้แขนโอบหลังผู้บาดเจ็บบริเวณรักแร้ แล้วใช้มือจับข้อมือซึ่งกันและกัน สอดแขนอีกข้างเข้าที่ใต้ เข่าของผู้ได้รับบาดเจ็บ และใช้มือจับข้อมือซึ่งกันและกัน จากนั้นจึงยกผู้บาดเจ็บขึ้นพร้อมๆ กัน แล้วพาเดินไป

การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บแบบอุ้มประสานแคร่

ใช้ในกรณีที่ผู้บาดเจ็บมีสติดี และสามารถใช้มือ ยึดจับผู้ช่วยเหลือได้

วิธีปฏิบัติ

ผู้ช่วยเหลือทั้งสองคนหันหน้าเข้าหากัน ใช้มือ ขวาจับข้อมือซ้ายของตนและใช้มือซ้ายของตนจับข้อมือ ขาของอีกคนหนึ่ง มือทั้งสี่จะประสานกันเป็นแคร่ ย่อตัว ลงให้ผู้บาดเจ็บนั่งลงบนมือทั้งสี่ แล้วให้ผู้บาดเจ็บโอบ รอบคอผู้ช่วยเหลือทั้งสอง หลังจากนั้นยกผู้บาดเจ็บขึ้น พร้อมกันแล้วพาเดิน

การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บแบบสามคนหาม

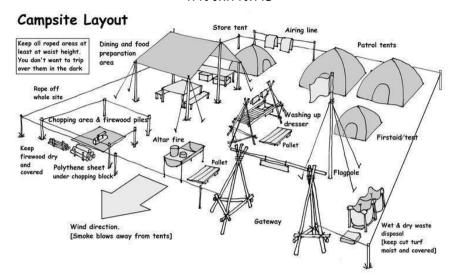
ใช้ในกร[ิ]ณีที่ต้องเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บในลักษณะนอน หรือผู้บาดเจ็บไม่รู้สึกตัว ระยะที่เคลื่อนที่ไปไม่ ไกลนักและต้องมีผู้ช่วยเหลือสามคน

วิธีปฏิบัติ

- 1. ผู้ช่วยเหลือทั้ง 3 หันหน้าไปทางเดียวกันและควรเป็นข้างที่ไม่ได้รับบาดเจ็บ ผู้ช่วยเหลือทั้งหมดคุกเข่าลง และเป็นเข่าข้างเดียวกัน คนที่อยู่ทางศีรษะสอดแขนเข้าที่ใต้ศีรษะ คอ และไหล่ ส่วนแขนอีกข้างสอดเข้า ที่ใต้หลัง คนถัดมาสอดแขนข้างหนึ่งเข้าที่บริเวณเอวและสะโพก ส่วนอีกข้างสอดเข้าที่ขาท่อนบน คนท้าย สอดแขนเข้าที่ใต้เข่า และแขนอีกข้างสอดเข้าที่ข้อเท้า
- 2. ยกผู้บาดเจ็บขึ้นพร้อมๆ กันในท่านั่ง แล้วทุกคนกอดผู้บาดเจ็บให้ด้านหน้าของเข่าแนบลำตัวของผู้ ช่วยเหลือทุกคน
- 3. ลุกขึ้นยืนพร้อมกัน เมื่อทรงตัวได้แล้วจึงพาเดินด้วยความระมัดระวังและก้าวเดินไปข้างหน้าพร้อมๆกัน

การจัดการค่าย

เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ลูกเสือเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ ใช้เวลาว่างให้มีประโยชน์ ฝึกทักษะชีวิต ทักษะการ ปรับตัว ทักษะการใช้ชีวิตร่วมกัน ฝึกทักษะวางแผนการจัดการอย่างเป็นระบบและรัดกุม เป็นกิจกรรมในห้องเรียน นอกห้องเรียน และนอกสถานที่ ทำให้ลูกเสือมีความสนุกสนาน เพลิดเพลิน

ที่สำคัญลูกเสือควรมีทักษะความชำนาญด้านเงื่อนเชือกและการผูกแน่น การกางเต็นท์ การประกอบ อาหาร การปฐมพยาบาลเบื้องต้นเมื่อมีเหตุฉุกเฉิน และทักษะชีวิตอื่น ๆ

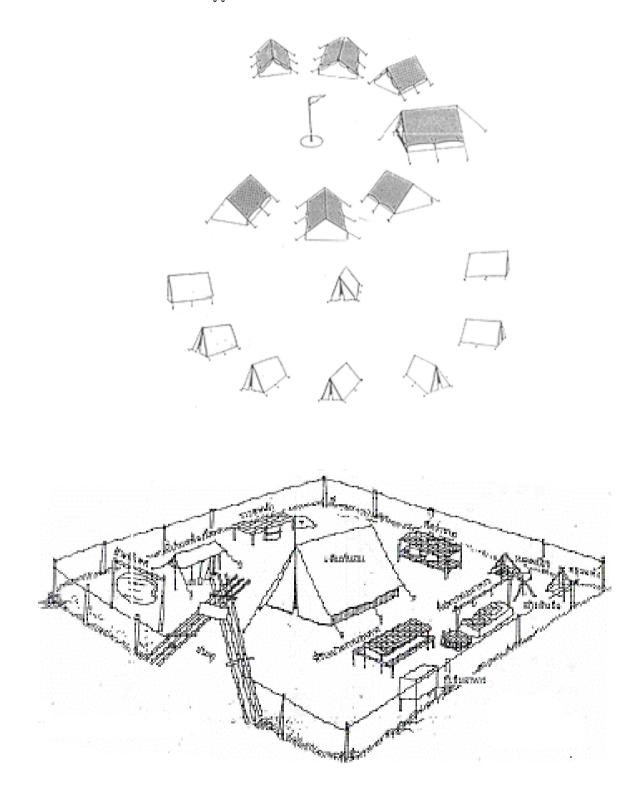
การจัดการค่ายพักแรมลูกเสือ ถือว่าเป็นการสร้างเครือข่าย การได้พบเพื่อนลูกเสือ มิตรสัมพันธ์ ได้ฝึก กิจกรรมให้ลูกเสือ ทำให้มาตรฐานทักษะการจัดการค่ายพักแรมลูกเสือให้สูงขึ้นและอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมี ความสุขด้วยกระบวนการลูกเสือต่อไป

การสร้างค่าย

การอยู่ค่ายพักแรม หมายถึง การไปพักแรมคืนในสถานที่ต่าง ๆ ที่ไม่ใช่บ้าน หรือที่พักของตนเอง เช่น การ ไปพักแรมในค่ายลูกเสือ ตามป่าเขาต่าง ๆในการอยู่ค่ายพักแรมของลูกเสือ - เนตรนารี ทุกคนจะต้องรู้จักการ ช่วยเหลือตนเองในทุก ๆ เรื่อง ต้องมีความพยายาม มีมานะและความอดทน มีความเชื่อมั่นในตนเองและรู้จักการ แก้ไขปัญหา เฉพาะหน้าโดยใช้หลักเหตุผลช่วยในการตัดสินใจที่เหมาะสมสำหรับการตั้งค่ายพักแรม จะต้องทำการ สำรวจ คาดคะเนความเหมาะสมของพื้นที่ แหล่งน้ำเส้นทางคมนาคมเพื่อไม่ให้เกิดความ ผิดพลาดหรือปัญหาต่าง ๆ ที่จะตามมา การเลือกสถานที่ตั้งค่ายและกางเต็นท์ควรมีลักษณะดังนี้

- 1. เป็นสถานที่กว้างโล่ง พอสำหรับการตั้งค่ายและเหมาะสำหรับที่จะจัดกิจกรรม
- 2. ระหว่างการอยู่ค่าย
- 3. พื้นดินบริเวณที่ตั้งค่ายควรจะเป็นดินปนทราย เป็นดินที่พื้นเป็นที่เรียบ ไม่มีน้ำขัง
- 4. อยู่ใกล้แหล่งน้ำสะอาด ปลอดภัย
- 5. อยู่ห่างจากต้นไม้ใหญ่ เพื่อป้องกันอันตรายที่จะเกิดจากกิ่งไม้หล่นลงมาทับ
- 6. ทิศทางของลมเพื่อใช้พิจารณาในการตั้งเต็นท์ที่พัก
- 7. สามารถหาเชื้อไฟ เช่น ฟืน เศษไม้ สำหรับหงต้มได้สะดวก
- 8. การคมนาคมสะดวก ใกล้กับ โรงพยาบาล หรือ อนามัย ใกล้กับสถานตำรวจ
- 9. ต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าของสถานที่ก่อนจะตั้งค่ายพักแรม

<u>ตัวอย่างการตั้งค่ายและการจัดค่ายหมู่ลูกเสือ</u>

เต็นท์และการกางเต็นท์

การอยู่ค่ายพักแรมของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่โดยทั่วไปแล้วจะใช้เต็นท์บุคคลซึ่งสะดวกต่อการนำติดตัวเพื่อ ใช้นอน 2 คนต่อ 1 เต็นท์ และเต็นท์ที่จะนำไปกางส่วนมากจะเป็นเต็นท์ 5 ชาย ลูกเสือแต่ละคนจะแบ่งผ้าเต็นท์ไป คนละ 1 ผืน ส่วนเสาและสมอบกก็จะแบ่งกันตามส่วนที่เหมาะสม เมื่อถึงจุดหมายที่จะกางเต็นท์ก็จะรวมอุปกรณ์ ของทั้ง 2 คน เข้าด้วยกันเป็นเต็นท์ที่สมบูรณ์ ปัจจุบันเต็นท์ที่ผลิตขึ้นมีขนาดเบาและกะทัดรัด เหมาะสำหรับการ นำติดตัวไปได้ทั้งเต็นท์ แต่ยังคงไม่แพร่หลายนัก นอกจากนี้ยังมีเต็นท์ที่สามารถใช้นอนได้ทั้งหมู่ภายในเต็นท์ 1 หลัง

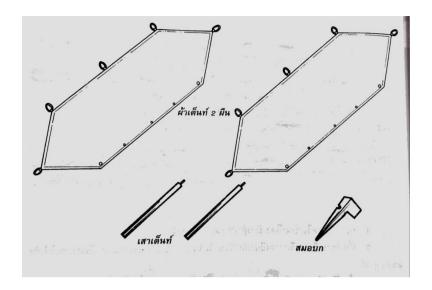
ในที่นี้จะกล่าวถึงการกางเต็นท์ 5 ชาย ซึ่งใช้เป็นเต็นท์ที่พักสำหรับลูกเสือ 2 คน มีขนาดกะทัดรัด เหมาะสมต่อการกางและการเคลื่อนย้าย

การเลือกสถานที่กางเต็นท์

- 1. เป็นทุ่งนาหรือเป็นที่โล่ง มีหญ้าปกคลุมบ้างเล็กน้อย
- 2. พื้นที่ราบเรียบหรือลาดเอียงเล็กน้อย ไม่ขรุขระหรือมีของแหลมคม อันอาจก่อให้เกิดอันตรายได้
- 3. พื้นที่ไม่เป็นแอ่ง ที่ลุ่มหรือหุบเขาหรือที่ซึ่งน้ำสามารถผ่านได้ง่าย
- 4. อยู่ใกล้แหล่งน้ำ
- 5. ไม่อยู่ใต้ต้นไม้ใหญ่ เพราะอาจถูกกิ่งไม้หักหล่นทับลงมาเมื่อเกิดพายุหรือลมแรง
- 6. ไม่เป็นทางเดินผ่านของสัตว์ โดยสังเกตดูจากรอยเท้าสัตว์

หลังจากหาสถานที่กางเต็นท์ได้แล้ว ให้ปรับพื้นที่เก็บก้อนกรวดหรือหินใหญ่ ๆ ออกให้หมด หาหญ้าแห้ง หรือฟางแห้งปูรองพื้นก่อนที่จะนำผ้าปูที่นอนมาปูทับอีกครั้ง

อุปกรณ์และส่วนประกอบของเต็นท์ 5 ชาย

- 1. ผ้าเต็นท์ 2 ฝืน
- 2. เสาเต็นท์ 2 ต้น ต้นละ 3 ท่อน (แต่ละท่อนสามารถต่อเข้าด้วยกันได้ทำด้วยไม้หรือโลหะ มีความสูงตาม ลักษณะของเต็นท์)
- 3. สมอบก ทำด้วยไม้หรือโลหะ จำนวนขึ้นอยู่กับลักษณะของเต็นท์
- 4. เชือกรั้งหัว ท้ายเต็นท์ (ดึงเสาหลักยาวประมาณ 3 เมตร 2 เส้น)

วิธีกางเต็นท์

- 1. ดูทิศทางลม ถ้าเป็นฤดูหนาวหรือฤดูฝน ให้หันด้านหลังของเต็นท์หาทิศทางลม ถ้าเป็นฤดูร้อนให้หันประตู เต็นท์หาทิศทางลม
- 2. ติดกระดุมของผ้าเต็นท์ทั้ง 2 ฝืนเข้าด้วยกัน
- 3. ต่อเสาเต็นท์ทั้ง 3 ท่อนเข้าด้วยกันกดให้แน่น
- เสียบปลายเสาเข้ากับรูที่หลังคาเต็นท์ทั้งสองข้าง พร้อมกับตั้งเสา
 ขึงเชือกดึงปลายเสาทั้งสองกับสมอบก
- 6. ตอกสมอบกกับห่วงชายเต็นท์ทั้งสองด้านให้ครบ

การรื้อเต็นท์

- 1. แก้เชือกที่ดึงปลายเสาทั้งสองข้างกับสมอบกออก
- 2. ล้มเสาเต็นท์ทั้งสองข้างลง
- 3. ถอนสมอบกที่ยึดชายเต็นท์และที่ดึงปลายเสาทั้งสองข้าง
- 4. แกะกระดุมเพื่อแยกผ้าเต็นท์เป็น 2 ฝืน
- 5. ทำความสะอาดและพับผ้าเต็นท์ให้เรียบร้อย
- 6. นำผ้าเต็นท์และอุปกรณ์เก็บรวบรวมไว้ที่เดียวกันพร้อมที่จะเคลื่อนย้าย

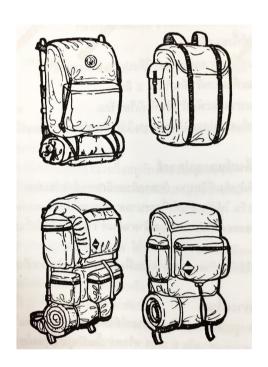
การรักษาเต็นท์และอุปกรณ์

- 1. ระวังไม่ให้ผ้าเต็นท์ฉีกขาด ถ้าหากมีรอยฉีกขาดต้องซ่อมแซม
- 2. เวลากลางวัน ให้เปิดเต็นท์เพื่อระบายอากาศและให้แสงแดดส่องเข้าไปได้
- 3. สมอบกต้องตอกให้ปลายทแยงเข้าหาเต็นท์ เวลาถอนให้ดึงขึ้นมาตรงแนวที่ตอกลงไป อย่างัด
- 4. เต็นท์เลิกใช้ต้องทำความสะอาดและผึ่งผ้าเต็นท์ให้แห้งก่อนเก็บ

การวางผังกางเต็นท์

การตั้งค่ายของลูกเสือนั้น เต็นท์ที่กางจะคำนึงถึงความเหมาะสมในการจัดกิจกรรมโดยจะอยู่กันเป็น หย่อม ๆ ตามหมู่ห่างกัน 6 เมตร หรือกว่านั้นเป็นรูปวงกลมใหญ่ ๆ รอบเต็นท์ผู้กำกับลูกเสือที่จะอยู่ศูนย์กลาง พร้อมด้วยเสาธงและที่แสดงรอบกองไฟ การตั้งเต็นท์สิ่งสำคัญคือให้ด้านข้างเต็นท์รับทิศทางลม

การบรรจุเครื่องหลัง

การเดินทางไกลเป็นกิจกรรมที่สำคัญของลูกเสือ บางครั้งอาจมีการไปเพื่อพักแรมคืนเป็นระยะสั้นหรือต้อง พักแรมหลายคืน ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีกิจกรรมระหว่างการพักแรมหลายอย่างและหลายวัน ดังนั้นการเดินทาง จำเป็นต้องมีการเตรียมวัสดุ สิ่งของ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็น รวมทั้งอาหารแห้งสำหรับการใช้ชีวิตอยู่ ค่ายพักแรมตามที่กองลูกเสือโรงเรียนได้กำหนดสิ่งของดังกล่าวแล้วลูกเสือต้องนำติดตัวโดยใส่ภาชนะที่เรียกว่า เครื่องหลัง โดยนำไปเฉพาะที่จำเป็นจริง ๆ เพราะลูกเสือจะต้องแบกเครื่องหลังตลอดระยะการเดินทางด้วยเท้า ถ้าสัมภาระในเครื่องหลังมากเกินไปอาจมีปัญหาในการเดินทาง

ในการเลือกหาเครื่องหลัง ลูกเสือจะต้องเลือกขนาดที่พอเหมาะ ไม่ใหญ่หรือเล็กเกินไป ทั้งนี้เพื่อให้สะดวก ต่อการเคลื่อนย้ายขณะเดินทางไกล

สิ่งของเครื่องใช้ที่จำเป็นที่บรรจุลงเครื่องหลัง

การเตรียมอุปกรณ์เครื่องใช้ที่บรรจุลงเครื่องหลัง ลูกเสือจะต้องนำไปเฉพาะที่จำเป็นและใช้เฉพาะฤดูกาล เท่านั้น มิฉะนั้นจะเป็นการเพิ่มน้ำหนักให้กับเครื่องหลัง สิ่งที่ลูกเสือควรนำติดตัวไปมีดังนี้

- 1. เครื่องใช้ประจำตัว เช่น สบู่ แปรงสีฟัน ผ้าขาวม้า รองเท้าแตะ ไฟฉาย ซ้อนส้อม จานข้าว ยากันยุง ถุงพลาสติกสำหรับใส่เสื้อผ้าเปียกชื้น หน้าฝนควรเตรียมเสื้อกันฝนด้วย
- 2. เครื่องนอน เช่น ถุงนอน ผ้าห่ม เต็นท์ ผ้ารองนอน
- 3. เครื่องแบบลูกเสือลำลอง เช่น เสื้อยืด ถุงเท้า กางเกง
- 4. ยาประจำตัวและอุปกรณ์ปฐมพยาบาล เช่น ยาใส่แผลสด พลาสเตอร์ยา สำลี แอมโมเนีย
- 5. เข็มทิศ สมุดบันทึก
- 6. อาหารแห้งตามรายการอาหารที่กำหนด

นอกจากนี้ยังมีอุปกรณ์และของใช้ที่จำเป็นแต่ไม่ต้องบรรจุลงเครื่องหลัง เช่น กระติกน้ำ เข็มทิศ (ใช้คาดที่ ข้อมือ) หม้อข้าวสนาม มีดพับ ไม้ง่าม

ข้อแนะนำในการบรรจุสิ่งของลงเครื่องหลัง

- 1. บรรจุของที่มีน้ำหนักมากหรือสิ่งของที่ใช้ภายหลังไว้ข้างล่าง ส่วนสิ่งของที่ใช้ก่อนให้ไว้ด้านบน เช่น แปรงสีฟัน ยาสีฟัน สบู่ ไฟฉาย เพื่อสะดวกต่อการหยิบใช้
- 2. ของแต่ละชิ้นที่บรรจุลงเครื่องหลังจะต้องไม่ใหญ่หรือเล็กจนเกินไป
- 3. สิ่งของเครื่องใช้ที่อาจแตกหักหรือเปลี่ยนสภาพได้ควรใส่ในถุงพลาสติกและใส่ชั้นบนสุด
- 4. สิ่งของที่ควรผูกติดไว้นอกเครื่องหลัง เช่น ผ้าเต็นท์ เสาเต็นท์ เสื้อกันฝน หม้อข้าวสนาม ถุงนอน
- 5. สำหรับอาหารควรนำไปเฉพาะอาหารแห้งและเป็นไปตามรายการอาหารที่กำหนด ควรเป็นชนิดที่ทำง่าย ไม่ยุ่งยาก และใช้เวลาประกอบไม่นาน

การก่อและจดไฟกลางแจ้ง

การก่อกองไฟเป็นกิจกรรมสำคัญอย่างหนึ่งของลูกเสือที่ต้องอาศัยความรู้ ความสามารถ และความ ระมัดระวังเป็นพิเศษ เพราะนอกจากจะให้ประโยชน์แล้ว ทางตรงข้ามหากลูกเสือขาดความระมัดระวังอาจเป็น อันตรายต่อตนเอง ทรัพย์สิน และสภาพแวดล้อมได้ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องเรียนรู้เพื่อขจัดปัญหาและอันตรายที่อาจ เกิดขึ้นได้

การก่อกองไฟ

การก่อกองไฟของลูกเสือแต่ละอย่างต้องทำตามวัตถุประสงค์หรือความต้องการ เช่น ต้องการแสงสว่าง การหุงหาอาหาร ความอบอุ่น หรือเพื่อประกอบกิจกรรม แต่ละอย่างจะมีความแตกต่างกัน ฉะนั้นก่อนที่จะก่อ กองไฟควรคำบึงถึงสิ่งต่อไปนี้

สถานที่

- 1. บริเวณที่จะก่อกองไฟต้องแห้งและไม่มีใบไม้หรือเชื้อเพลิงที่ไวต่อการลุกไหม้
- 2. ห่างจากอาคาร บ้านเรือน หรือสิ่งปลูกสร้าง
- 3. ถ้าก่อกองไฟเพื่อปรุงอาหารควรจัดสถานที่ให้กะทัดรัด ขุดหลุมหรือมีก้อนหินวางเพื่อรองภาชนะ
- 4. หากเป็นไปได้ ควรมีถังน้ำอยู่บริเวณใกล้เคียง

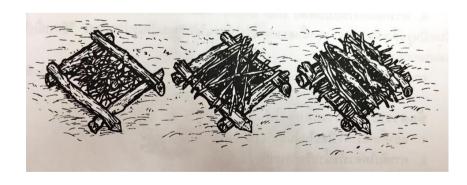
การเตรียมเชื้อเพลิง

ในการก่อกองไฟโดยทั่วไปจะใช้เชื้อเพลิง (เศษไม้) ในบริเวณใกล้เคียงกับสถานที่ตั้งค่ายพักแรม ถ้าหากไม่มีก็จำเป็นต้องเตรียมไปจากที่ตั้งก่อนการเดินทาง เพราะการปรุงอาหารบางครั้งต้องใช้เชื้อเพลิง ที่ติดไฟได้นาน รวมถึงการให้แสงสว่างในเวลากลางคืนด้วย

รูปแบบของการก่อกองไฟ

ดังได้กล่าวแล้วว่าการก่อกองไฟต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือความต้องการ ลูกเสือจึงสามารถก่อ กองไฟได้หลายรูปแบบ ดังนี้

1. การก่อกองไฟรูปกระโจม

การก่อกองไฟรูปกระโจม หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าแบบกระโจมอินเดียนแดง คือ การเอาเศษกิ่งไม้เล็ก ๆ มาสุมกองเป็นเชื้อเพลิง แล้วจึงเอากิ่งไม้ใหญ่มาตั้งสุมกันคล้ายกระโจมดังรูปอีกครั้ง การก่อกองไฟแบบนี้จะให้ความร้อนมาก และให้แสงสว่างมากกว่าแบบอื่น

2. การก่อกองไฟแบบเชิงตะกอน

การก่อกองไฟแบบเชิงตะกอน โดยการนำเอาฟืนท่อนใหญ่กองไขว้กัน เอาเศษไม้กิ่งไม้เล็ก ๆ กองสุมอยู่ ตรงกลางเป็นเชื้อเพลิง แล้วใช้ไม้ท่อนเล็กพาดด้านบนอีกประมาณ 2-3 ชั้นก็ได้

3. การก่อกองไฟแบบดาว

การก่อกองไฟแบบดาว เป็นการก่อโดยนำเอาท่อนไม้มาวางปลายชนกันเป็นรูปวงกลมคล้ายซี่ล้อ รถจักรยาน โดยปลายไม้ที่ชนกันจะวางอยู่บนเศษไม้เล็กที่ทำเป็นเชื้อไฟ การก่อไฟแบบนี้จะให้ไฟที่มีเปลว

4. การก่อกองไฟแบบผสม

การก่อกองไฟแบบผสม เป็นการก่อกองไฟแบบเชิงตะกอน โดยนำเอาท่อนไม้ใหญ่มาเรียงเป็นรูป สี่เหลี่ยมก่อน จากนั้นตรงกลางจึงใช้ท่อนไม้วางสุมเป็นรูปกระโจม วิธีการนี้ใช้ในการเล่นรอบกองไฟ การก่อกองไฟควรก่อให้โปร่ง อากาศผ่านได้สะดวก เมื่อกองไฟติดดีแล้วต้องคอยเติมฟืน

ข้อควรระวังในการก่อกองไฟ

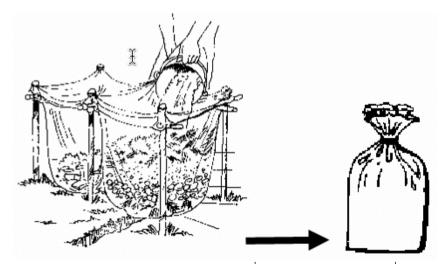
- 1. อย่าทิ้งกองไฟไว้โดยไม่ดับให้เรียบร้อยก่อน
- 2. การดับไฟควรใช้น้ำหรือทรายหรือดินเปียก
- 3. เมื่อไฟดับแล้ว ควรกลบและปรับพื้นที่ให้เหมือนเดิม

สุขาภิบาล

หลุมแห้ง - หลุมเปียก

ควรขุดหลุมขนาดลึกพอสมควร ที่ปากหลุมใช้กิ่งไม้ ใบไม้ สานเป็นแผงปิด ใช้ใส่สำหรับเทน้ำที่ไม่ใช้ สิ่งต่าง ๆ จะติดอยู่ที่ฝาปิด จะต้องเปลี่ยนใบไม้วันละครั้งเป็นอย่างน้อยเอาที่ติดฝาปิดไปเคาะเทในหลุมแห้ง

ปัจจุบันหลุมแห้งและหลุมเปียกนิยมใช้ถุงดำแทน เนื่องจากง่ายและสะดวกเมื่อใช้แล้วสามารถเก็บเศษ อาหารเศษขยะที่ไม่ใช้ได้เรียบร้อยและนำไปทิ้งในสถานที่ ที่ทิ้งขยะเป็นที่เป็นทาง

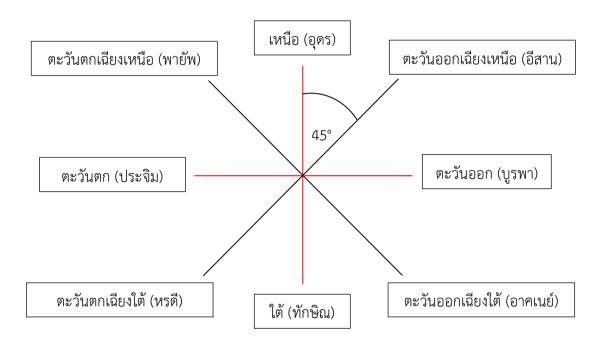
การหาทิศ

ทิศมีความสำคัญต่อลูกเสือทุกคน เพราะในการเดินทางไกลนอกจากจะต้องไปตามเส้นทางที่กำหนดให้ แล้ว บางครั้งลูกเสือจะต้องเดินตามแผนที่ที่ผู้กำกับกำหนดให้โดยอาศัยทิศและระยะทางเป็นตัวกำหนด ดังนั้น ลูกเสือจึงจำเป็นจะต้องเรียนรู้ทิศ

ทิศที่สำคัญมี 4 ทิศ คือ

- 1. ทิศเหนือ
- 2. ทิศใต้
- 3. ทิศตะวันออก
- 4. ทิศตะวันตก

แต่ละทิศยังแบ่งครึ่งออกดังนี้

ทิศทั้ง 8 ทิศ อาจบอกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ บอกเป็นทิศและเป็นองศา เช่น

1.	ทิศเหนือ	0° หรือ 360°	อุดร = N
2.	ทิศตะวันออกเฉียงเหนือ	45°	อีสาน = NE
3.	ทิศตะวันออก	90°	บูรพา = E
4.	ทิศตะวันออกเฉียงใต้	135°	อาคเนย์ = SE
5.	ทิศใต้	180°	ทักษิณ = S
6.	ทิศตะวันตกเฉียงใต้	225°	หรดี = SW
7.	ทิศตะวันตก	270°	ประจิม = W
8.	ทิศตะวันตกเฉียงเหนือ	315°	พายัพ = NW

การหาทิศด้วยวิธีการธรรมชาติ

เมื่อเราทราบว่าทิศมีความสำคัญอย่างไรกับลูกเสือก็ทราบแล้วว่าทิศสำคัญมีกี่ทิศ ขั้นต่อไปก็คือ ลูกเสือจะ ทราบด้วยตัวเองอย่างไรว่าทิศไหนคือทิศตะวันออกและทิศอื่น ๆ วิธีการที่จะทราบได้ก็คือ

1. สังเกตจากดวงอาทิตย์

ดวงอาทิตย์จะขึ้นทางทิศตะวันออกและจะตกทางทิศตะวันตกเสมอ ถ้าอยากทราบทิศอื่น ๆ ให้ลูกเสือยืน กางแขนหันหน้าไปทางที่ดวงอาทิตย์ขึ้น ข้างหน้าจะเป็นทิศตะวันออก ด้านหลังจะเป็นทิศตะวันตก ด้านซ้ายมือ เป็นทิศเหนือ และด้านขวามือจะเป็นทิศใต้

2. สังเกตจากพระอุโบสถ

พระอุโบสถในพระพุทธศาสนาทุกแห่งจะหันหน้าไปทางทิศตะวันออกรวมทั้งประธานที่อยู่ในอุโบสถด้วย เมื่อทราบทิศตะวันออกแล้ว การหาทิศอื่นก็สามารถจะหาได้ดังที่ลูกเสือทราบแล้ว

เข็มทิศ

เข็มทิศเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการหาแนวทิศเหนือ มีขนาดเล็กกะทัดรัดเหมาะสำหรับพบติดตัว ตามปกติ ปลายเข็มทิศด้านที่เป็นลูกศร (บางชนิดปลายเข็มด้านหนึ่งจะเป็นสีดำเพื่อสะดวกต่อการดู) จะชี้ไปทางทิศเหนือ เสมอ ด้านตรงข้ามจะเป็นทิศใต้

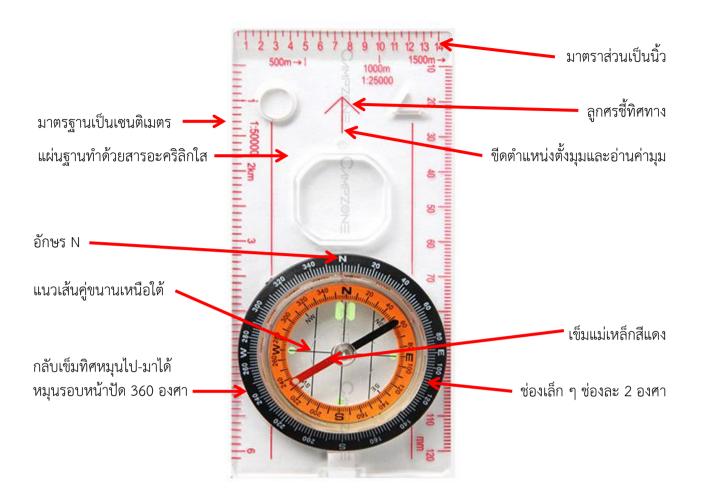
วิธีอ่านเข็มทิศ ให้วางเข็มทิศในแนวราบก่อนที่ปรับทิศ เมื่อเข็มหยุดนิ่งปลายลูกศรหรือปลายเข็มที่เป็นสีชื้ ไปทางทิศใดก็ค่อยจับตัวเรือนของเข็มทิศเลื่อนไปจนกว่าปลายลูกศรจะชี้ไปที่เครื่อง N แสดงว่าตรงทิศเหนือแล้ว ให้ลูกเสือยืนหันหน้าไปทางทิศเหนือ กางแขนเหยียดตรงไปทางข้างทั้ง 2 ด้าน ทางขวามือจะเป็นทิศตะวันออก ซ้ายมือจะเป็นทิศตะวันตก ด้านหลังเป็นทิศใต้

ประโยชน์ของเข็มทิศสำหรับลูกเสือ

- 1. ฝึกการหาทิศ
- 2. ใช้ประกอบในการเดินทางไกล
- 3. ใช้ประกอบในการศึกษาแผนที่

ส่วนประกอบของเข็มทิศซิลวา

การใช้เข็มทิศตั้งมุม โดยใช้เข็มทิศแบบซิลวา

สมมติว่ากำหนดให้เดินทางไปในทิศทาง 224 องศา

- 1. ถือเข็มทิศในแนวระดับ ให้ลูกศรชี้ทิศทางชื้ออกนอกตัว
- หมุนตัวเรือนเข็มทิศจนกระทั่งเลข 224 อยู่ตรงกับขีดตำแหน่งสำหรับตั้งมุมและอ่านค่ามุม
- 3. หมุนตัวช้า ๆ จนกระทั่งปลายเข็มทิศแม่เหล็กสีแดงชี้ตรงกับอักษร N บนหน้าปัดของเข็มทิศ ลูกศรชี้ทิศทางก็จะชี้ไปในทิศทาง 224 องศาตามที่ต้องการ

การใช้เข็มทิศวัดมุมหรือทิศทางของตำแหน่งที่ตั้งต่าง ๆ ในภูมิประเทศ

- 1. ถือเข็มทิศในแนวระดับ โดยให้ลูกศรชี้ทิศทางชี้ไปยังที่หมายที่เราต้องการวัดมุมหรือทิศทาง
- 2. หมุนเฉพาะตัวเรือนเข็มทิศไปจนกว่าอักษร N บนตัวเรือนจะอยู่ตรงกับปลายเข็มแม่เหล็กสีแดง
- 3. ให้อ่านค่าของมุมหรือทิศทางที่ขีดตำแหน่งสำหรับตั้งมุมและอ่านค่ามุม (ปลายลูกศรชี้ทิศทาง) จะได้ค่ามุมที่เราวัดได้

การคาดคะเน

การคาดคะเน หมายถึง การประมาณค่าใกล้เคียง โดยอาศัยหลักวิชาที่มีความผิดพลาดไม่เกิน 10 เปอร์เซ็นต์

การคาดคะเนส่วนสูง

ให้ลูกเสือคนหนึ่งที่ทราบส่วนสูงแล้ว ไปยืนตรงโคนต้นไม้ที่จะวัดส่วนสูง ลูกเสือผู้จะวัดส่วนสูงออกไปยืน ห่างจากต้นไม้พอสมควร เหยียดแขนขวาขึ้นเสมอแนวไหล่ เหยียดแขนตรง มือจับดินสอแท่งหนึ่งให้ตั้งฉากกับแขน ให้หัวแม่มือทำหน้าที่เป็นเครื่องกะระยะตรงเท้าของลูกเสือที่ยืนอยู่ที่ต้นไม้นั้น ใช้ลูกตามองดูปลายดินสอผ่านไปบน ศีรษะของลูกเสือที่ยืนเป็นหุ่น แล้วขยับแขนยกปลายดินสอขึ้นไป ให้แนวโคนดินสอตรงปลายนิ้วหัวแม่มือต่อกันกับ ระดับปลายดินสอทางต้นไม้ ทำเช่นนี้จนถึงยอด เพื่อเปรียบเทียบว่าต้นไม้จากโคนจนถึงยอดไม้จะได้ก็เท่าของ ดินสอ แล้วเอาจำนวนไปคูณความสูงของลูกเสือที่ยืนอยู่โคนต้นไม้ ก็จะเป็นความสูงของต้นไม้

** ความสูงของต้นไม้ = ความสูงของลูกเสือ X จำนวนเท่าของดินสอ **

การคาดคะเนส่วนสูงโดยวิธีวัดเงา

โดยอาศัยแสงแดด ใช้พลองปักห่างจากต้นไม้พอสมควร ให้ตั้งฉากกับพื้นดินแล้วคอยสังเกตดูจนเห็นว่า ความยาวของเงาเท่ากับความยาวของพลอง ให้ลูกเสือวัดเงาของต้นไม้จากโคนต้นไม้จนถึงยอดของเงาได้เท่าไร ก็จะเป็นความสูงของต้นไม้นั้น จะใช้พลองวัดหรือวัดด้วยก้าวก็ได้ หรือเมื่อเอาไม้พลองปักให้ตั้งฉากกับพื้นดินแล้ว ในระยะทางห่างจากต้นไม้พอสมควรแล้ว วัดความยาวของเงาไม้พลองดูว่ายาวเท่าไร เอาความยาวของเงาไม้พลอง ไปวัดเงาของต้นไม้จากโคนต้นไม้ไปจนถึงยอดของเงาต้นไม้ แล้วนำมาเทียบเป็นบัญญัติไตรยางศ์ เช่น

ความยาวของไม้พลองยาวเมตร	=	ไม้พลองยาว 150 เมตร
ถ้าความยาวของเงาไม้พลองยาว 1 เมตร	=	
แต่ถ้าความยาวของเงาต้นไม้ =มตร	=	150 ความยาวของเงาไม้พลอง × ความยาวของต้นไม้
ความสูงของต้นไม้	=	เมตร

การคาดคะเนส่วนสูงแบบนิ้วเป็นฟุต

วิธีวัด เอาไม้พลองของลูกเสือวัดจากโคนต้นไม้ออกไป 12 ช่วงพลอง เอาพลองปักลงตรงช่วงที่ 11 ให้ตั้งฉากกับพื้นดิน ให้ลูกเสืออีกคนหนึ่งนอนราบกับพื้นดิน ณ จุดตรงช่วงที่ 12 ลูกเสือผู้ที่จะคาดคะเนเอามือจับ พลองไว้ ให้ลูกเสือที่นอนราบกับพื้นมองผ่านพลองตรงนิ้วมือจับพลองไปยังยอดไม้ เลื่อนมือที่จับพลองให้ไปจับตรง ระดับที่อยู่ตรงยอดไม้พอดี วัดความยาวของพลองจากพื้นดินถึงยอดไม้ได้กี่นิ้ว นั่นคือความสูงเป็นฟุตของต้นไม้

การใช้มืด ขวาน และเลื่อย

มีด ขวาน และเลื่อย เป็นอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับลูกเสือในการอยู่ค่ายพักแรมและประกอบกิจกรรมการ กางเต็นท์และก่อกองไฟ เนื่องจากเป็นของมีคมดังนั้นการใช้จำเป็นต้องมีความระมัดระวังเพราะอาจเกิดอันตราย

มีด

มืดที่ใช้ระหว่างทำกิจกรรมและการอยู่ค่ายพักแรมสำหรับลูกเสือในระดับนี้จะใช้มืดพับหรือมืดเล็กที่ใช้พก ติดตัวได้ โดยมีเครื่องห่อหุ้มไม่ให้มืดบาด หรือเก็บในที่เหมาะสม เช่น มืดทำครัว สำหรับมืดพับซึ่งถือว่าเป็นมืด ประจำตัวของลูกเสือต้องพับเก็บให้เรียบร้อย

การใช้มีดเหลาไม้ให้เป็นสมอบก

การหาไม้ที่จะมาทำสมอบกลูกเสือต้องเตรียมจากกิ่งไม้ที่ไม่ใหญ่นัก วิธีปฏิบัติให้ทำดังนี้

- 1. หากิ่งไม้เส้นผ่านศูนย์กลางหนาประมาณ 1 นิ้ว ยาวประมาณ 1 ฟุต ตามจำนวนที่ต้องการ
- 2. ใช้มีดพับหรือมีดเล็กที่มีขนาดพอเหมาะมือ
- 3. เสี้ยมปลายให้แหลม เหลาตัวสมอให้เกลี้ยงเกลา

ขวาน

เป็นของมีคมเป็นเครื่องมือเครื่องใช้ที่ให้ประโยชน์อย่างมากในการอยู่ค่ายพักแรม ใช้ตัด ฟันไม้ได้ทุกชนิด รวมถึงใช้ตอก ทุบ บางชนิดอาจมีที่ถอนตะปูอยู่ที่สันขวานด้วย

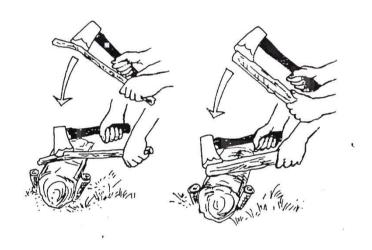
ประโยชน์ของขวาน

- 1. คมขวาน ใช้ฟัน ผ่า ตัด ทอด สับ ริดกิ่งไม้ โค่นต้นไม้
- 2. สันขวานใช้ทุบ ตอก เคาะ และอื่น ๆ

การใช้ขวาน

เนื่องจากขวานเป็นของมีคม มีน้ำหนัก การใช้จำเป็นต้องเพิ่มความระมัดระวังมากขึ้น เพราะอาจ พลาดพลั้งขณะใช้ได้ จึงควรปฏิบัติดังนี้

- 1. ขณะใช้ขวานสับไม้ไม่ควรให้มีคนอยู่ข้างหน้า อย่างน้อยควรอยู่ห่างประมาณ 2-3 เมตร เพื่อป้องกัน อันตรายจากขวานหรือไม้ที่สับ อาจกระเด็นไปโดนทำให้ได้รับอันตราย
- 2. การจับขวานต้องจับให้มั่น เมื่อรู้สึกเหนื่อยให้หยุดพัก และวางขวานในที่ปลอดภัย อาจใช้คมขวานสับ ลงดินก็ได้
- 3. เนื่องจากขวานมีน้ำหนักค่อนข้างมาก การฟันไม้ที่ถูกต้องให้ฟันเฉียง

การดูแลรักษาขวาน

- 1. ไม่ควรใช้ฟันโลหะ เพราะจะทำให้ขวานที่อ คมอาจบิ่นได้
- 2. อย่าทิ้งขวานไว้กลางแจ้ง จะทำให้เกิดสนิม ด้านอาจชำรุดได้
- 3. การลับขวานให้ใช้กับหินลับเท่านั้น
- 4. หากหัวขวานไม่แน่นให้รีบซ่อมแซมก่อนใช้งาน
- 5. เมื่อเลิกใช้ให้ทำความสะอาด เช็ดน้ำมันบาง ๆ แล้วเก็บไว้ในที่ปลอดภัย

เลื่อย

เลื่อยเป็นเครื่องมือสำหรับต้นไม้ แปรรูปไม้ให้เป็นแผ่นหรือท่อน เลื่อยมีหลายชนิด แต่ที่ลูกเสือจะใช้ใน กิจกรรมอยู่ค่ายพักแรมจะเป็นเลื่อนลันดา ซึ่งเหมาะสำหรับการตัดไม้ขนาดเล็ก ใช้คนเลื่อนเพียงคนเดียว

การใช้เลื่อย

เลื่อยเป็นเครื่องมือที่ต้องอาศัยการเลื่อยเป็นจังหวะ และการซักที่สม่ำเสมอ เลื่อยลันดาเป็นเลื่อยที่ใช้ คนเดียว ฉะนั้นจึงสะดวกต่อการใช้ ซึ่งลูกเสือควรปฏิบัติดังนี้

- 1. ต้องเลื่อยไม้ตามจังหวะการชักและดันให้สม่ำเสมอ อย่ารีบเพราะจะทำให้ใบเลื่อยโก่ง และควรให้ใบเลื่อย ทำมุม 45 องศากับไม้ที่เลื่อย
- ขณะเลื่อยถ้าเป็นการเลื่อยตามเส้นควรปัดขี้เลื่อยเพื่อจะทำให้เห็นเส้นได้ชัดเจน
- 3. กรณีที่เลื่อยท่อนไม้กลม ให้หมุนพลิกท่อนไม้ไปรอบ ๆ เพื่อไม่ให้เป็นร่องลึกเพราะจะเลื่อยยาก

การดูแลรักษาเลื่อย

- ้ 1. อย่าให้ฟันเลื่อยกระทบโลหะ เพราะจะทำให้บิ่น
- 2. ระมัดระวังอย่าให้ใบเลื่อยถูกพื้นขณะเลื่อย
- 3. อย่าเลื่อยไม้ที่เปื้อนดิน หิน หรือปูน เพราะจะทำให้เลื่อยที่อ
- 4. ขณะเลื่อยอย่าชักเลื่อยจนสุดใบ เพราะทำให้เลื่อยโก่งได้